

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXIX. évfolyam.

Szubotica, 1928. PÉNTEK, február 3.

32. szám

Telefon: Kladohivatal 8-58 Szerkesztőség 5-10, 8-52, 370.
Megjelenik mindennap reggel, ünnep után és hétfőn is.

Előfizetési ár negyedévre 165 din.

Szerkesztőség, kladohivatal és könyvosztály, Szubotica
Zmaj Jovina trg. 3. (Minerva palota)

A pénzügyi ekszpozé

A parlament szerdán megkezdte a költségvetés tárgyalását és ugyanaznap este a demokrata képviselők klubjának határozata folytán döntő stádiumba jutott a régóta lappangó kormányválság. A krízis várható megoldásáról csak politikai horoszkóp alakjában lehetne nyilatkozni, amelyre azonban, mint a meteorológiai jelentésekre az időjárás szeszélyei, minden pillanatban rácsífolhatnak a kiszámíthatatlan fordulatokban kanyargó események. Magának a költségvetésnek sorsát is problematikussá teszi a kormánykoalíció küszöbön álló felbomlása, de amál inkább érdemelnek figyelmet Spaho pénzügyminiszterhelyettes ekszpozéjának az általános pénzügyi és gazdasági helyzetre vonatkozó megállapításai.

Spaho hangsúlyozza, hogy az állam függő adósságait csak a bevételek fokozásával lehet rendezni és a pénzügyi kormányzatot ebben a törekvésében nem akadályozhatják a nagy adók ellen elhangzó panaszok és tiltakozások. A közvélemény és a közgazdasági élet valamennyi tényezője helyesli az állami bevételek emelésének tendenciáját, mert kétségtelen, hogy ez az út vezet az ország pénzügyeinek konszolidálásához. Ugyanígy magáévá teszi mindenki a költségvetési takarékoság elvét is, hiszen célszerű gazdálkodás a fölösleges kiadások kiküszöbölése és a kár nélkül csökkenthető költségtelek restringálása nélkül el sem képzelhető. Amde sem a bevételek emelésénél, sem pedig a kiadások redukciójánál nem szabad szem elől téveszteni a gazdasági viszonyok követelményeit és azt az okszerű összefüggést, amely az ország pénzügyi és a lakosság gazdasági helyzete között fennáll. Olyan bevételi többlet, amely a nép teherviselőképességének túlságázásából származik, nem eredményezhet szanalást, hanem csak a gazdasági válság kiélezését; viszont olyan kiadások törlése, amelyek a gazdasági fejlődés biztosítására és erősítésére vannak hivatva, takarékoság helyett értékpazarlásra vezethetnek. Az állami bevételeket az állami gazdálkodás racionalizálásával kell gyarapítani és nem a horribilis adók további szaporításával, a költségvetési redukció pedig csak úgy lehet üdvös hatású, ha az a nép gazdasági boldogulását, megélhetési feltételeinek megjavulását nem gátolja.

Igen tanulságos a pénzügyminiszteri ekszpozéban az a passzusa, amely rámutat arra, hogy a múlt év áprilisától novemberéig a befolyt állami egyenes adó meghaladta az előirányzatot, míg a fogyasztási adóvédő jövedelem jóval az előirányzatot alulmaradt. Tekintetnélküli behajtással el lehet érni azt, hogy az adófizető az utolsó paráját is odaadja a végrehajtónak, de ez szükségképpen általános fogyasztás megcsappanását idézi elő, ami azután nemcsak a fogyasztási adóvédő jövedelem leapadását, hanem a kereskedelem és ipar pangását s így egész adófizető rétegek gazdasági leromlását vonja maga után. Az ország fogyasztásának visszaeséséhez hozzájárult a tavalyi szárazság is, amely a mezőgazdasági kivitel megzavarta, de a főok az, hogy a rendkívül súlyos adófizetési

kötelezettségek megrendítik a népvásárló erejét és a hozott áldozatok ellenszolgáltatásul esedékes szanalási program végrehajtását meggyújtják a folytonos kormányválságokban kilobbanó politikai harcok. Spaho azt mondja, hogy a kormány kenyérhez akarja juttatni a munkanélkülieket, mert ezzel is a

produkciónak kiterjesztése a célja. Ennek a mentalitásnak kellene érvényesülnie a munkában lévőkkel szemben is, akiknek egzisztenciája lassanként felőrlik a gazdasági válság és a pénzügyi politika malomkövei között. A jólét, amit a nép a szorgalom gyümölcsei révén élvez, az államháztartás egyensúlyának legbiztosabb tá-

masza. A nép elment az áldozatkészség végső határáig az állam pénzügyi érdekeiért. A politikusokon a sor, hogy végre ismerjék fel a szerves kapcsolatot a nép gazdasági érdekei és az állam pénzügyi szempontjai között s lássanak hozzá egy konstruktív gazdasági és szociális politika kiépítéséhez.

A muzulmánok nem haladnak együtt a demokratákkal

Lemondtak a demokrata miniszterek — A muzulmán klub határozata bizalmat nyilvánítt Spahó iránt — Spahó nem lép ki a kormányból — Marinkovics Voja levele Spahóhoz — A demokrata miniszterek és a körülöttük csoportosuló képviselők konferenciája — Davidovics Ljuba megkezdte koncentrációs tárgyalásait — Megalakult a demokratikus blokk végrehajtó bizottsága

Ófelsége még nem fogadta el a demokrata miniszterek lemondását

Beogradból jelentik: A demokrata képviselői klubban szerdán lefolyt események hatásaképpen a csütörtöki nap folyamán megkezdődött a jelenlegi helyzet likvidálása. A demokrata miniszterek, akik szerdán este elhatározták, hogy kollektíve beadják lemondásukat, melynek megszövegezésével Marinkovicsot bízták meg.

délelőtt tízenegykor konferenciára gyűltek össze, amelyre meghívták minisztereket a demokrata képviselőket, akik Davidovics javaslatát ellen szavaztak.

A konferencia előtt Marinkovics Voja

Marinkovics átnyújtotta a lemondási okmányt a miniszterelnöknek

Marinkovics Voja délután egy órakor távozott a miniszterelnökségről és az újságírók kérdésére azt válaszolta, hogy a lemondási okmányt átadta Vukicsevics Velja miniszterelnöknek, aki azt átvette.

— Elfogadták-e a lemondást? — kérdezték az újságírók.

— Nem tudom. Nem a miniszterelnök fogadja el a lemondást.

Spaho nem mond le

A legnagyobb érdeklődés a muzulmánok magatartását kíséri, miután ők mint a demokraták eddigi szövetségesei döntő szerepet játszhatnak a szembenálló erők kiegyensúlyozása folytán a helyzet további kialakulásában. Spahó csütörtökön levelet intézett Davidovics Ljubához, akitől azt kérde, hogy

hajlandó-e egybehívni a demokrata egyesülés ülését.

mert ő mint a demokrata egyesülés megbízottja lépett be a kormányba. Spahó a Marinkovicsal folytatott tanácskozások után Davidovics Ljubát kereste fel, akivel hosszabb megbeszélést folytatott. Távozásakor az újságíróknak arra a kérdésére, hogy lemond-e, azt válaszolta:

— Nekem nincs szükségem a lemondásra.

Spahó ezután Ófelségehez mint kihallgatásra. Ugyanakkor Vukicsevics Velja is az udvarnál volt. Spahó a királyi palotából ismét Marinkovicshoz ment, majd a muzulmán klubban párthiveivel tanács-

hosszasan tanácskozott Spahóval és Hrasnicival. A demokrata miniszterek és képviselők tanácskozása déli tízenkét óráig tartott; elsőnek Setyerov Szlavko távozott a konferenciáról, aki újságíróknak kijelentette, hogy

megállapodtak abban, hogy a miniszterek benyújtják lemondásukat és ezzel megnyitják a kormányválságot.

Setyerov még kijelentette, hogy ez nem fogja megakadályozni az adóegységesítési törvény megszavazását. Hasonló nyilatkozatot tett a többi demokrata képviselő is.

Amikor az újságírók kérték, hogy tájékoztassa őket a lemondás indokolásáról, így szólt:

— Ezt nem mondhatom meg, mert a lemondás még nem jutott el ahhoz, ahhoz intézve van.

Nem sokkal utána Vukicsevics is távozott. Ő is megemlítette, hogy megkapta a demokrata miniszterek lemondását. Arra a kérdésre, hogy ő is le fog-e mondani, azt válaszolta, hogy *ebédelni megy*.

Marinkovics levele Spahóhoz

Marinkovics Voja lemondásának benyújtása után a következő levelet intézte Spahóhoz:

— Ma délután egy órakor átadtam a miniszterelnöknek azt a lemondási okmányt, melyet Kumanudi Koszta, Sumenkovics Ilija, Mijovics Aca, Angyelinovics Grga és én terjesztettünk elő.

— Miután mi együttesen, mint a demokrata egyesülés képviselői léptünk be a kormányba, Önnel szemben való lojalitásból fakadó kötelességemnek tartom, hogy ezután kériem elnézését,

hogy ezt a lépést az Önökkel való megbeszélés nélkül voltunk kénytelenek megtenni és ezzel Önt befejezett tény elé állítani. Reméljük, hogy Ön egyet fog velünk érteni abban, hogy másképp nem járhatunk el, ha már a jelenlegi kombináció megmaradásának kérdését a mi hibánkban kívül a demokrata klubban felvetették és megoldották. Egyidejűleg társaim is felhatalmazták, hogy az ő nevükben is köszönetemet fejezzem ki azért az állandó lapotok együttműködésért, melyet Ön az együttműködés munkájában tanusított.

Fogadja változatlan kollegiális érdekeink kifejezését

dr. Marinkovics Voja

Közös végrehajtóbizottságot alakítanak az egyesült demokrata pártok

A délelőtt folyamán Davidovics a demokrata klub határozatának végrehajtásaképpen

megkezdte koncentrációs tárgyalásait

elsősorban az ellenzék vezéréivel.

Davidovicsot már tíz órakor felkereste Radics István és dr. Zserjav, akikkel hosszasan tanácskozott. Radics István a tanácskozások után csak annyit mondott, hogy most dolgozni kell, minden jól fog végződni.

Davidovicsot felkereste Jovanovics Jovan is, majd tízenegy órakor Davidovics visszaadta a látogatást Radics Istvánnak, akit ugyanakkor Pribicsevics Szvetozár és Jovanovics Jovan is meglátogattak. A tanácskozás után Pribicsevics a következőket mondotta:

— A további munkatervről beszéltünk és meggyeztünk abban, hogy

az egyesült demokratikus csoportok közös végrehajtóbizottságot alakítanak, amelynek az egyesült pártok vezérel lesznek a tagjai.

Hír szerint megállapodás történt arra nézve is, hogy milyen módon fognak tárgyalni a többi pártokkal a koncentráció megvalósításáról.

Korosec a válságról

Jellemző a helyzetre Korosecnek az újságírók előtt tett következő nyilatkozata:

— Válság nincs.

A kormány szilárdan áll.

A helyzet súlypontja a demokratáknál

— Marinkovics híveinél — és Spahó csoportjánál van, akiknek majd döntenők kell.

A miniszterelnök a királynál

Vukicsevics miniszterelnök délután négy óra negyven perctől öt óra husz percig audiencián volt Ófelségénél, akinek jelentést tett a demokrata miniszterek kollektív lemondásáról. Az audiencia után

az újságírók kérdésére, hogy lemond-e a kormány, azt mondta Vukicsevics miniszterelnök, hogy várjanak, amíg a lemondás a hi-

Marinkovics audienciája

Marinkovics Voja este fél héttől hétig kihallgatáson volt Ófelségénél. Az audiencia után az érdeklődő újságíróknak kijelentette, hogy ő a legrosszabb forrás információk szempontjából, majd hozzátette, hogy tudomása szerint Ófelsége még nem fogadta el a demokrata miniszterek lemondását.

Mi lesz?

Az általános hangulat a délutáni órákban igen bizonytalan volt.

A radikálisok várakozó álláspontra helyezkedtek.

Egy Vukicsevicshez közelálló politikus

A muzulmán-klub határozata

A muzulmán klub este hétkor fejezte be tanácskozásait. A hozott határozat, amely dezavualja a demokratákat, a következő:

A jugoszláv muzulmán klub csütörtökön délután öt órától hét óráig ülést tartott, amelyen tizenhét képviselő vett részt, egy képviselő nem volt jelen súlyos betegsége miatt. Az ülésen dr. Spaho beszámolt a helyzetről, amely a demokrata klub rezolúciója után következett be és felolvasta azt a levelet, amelyben Marinkovics értesítette a demokrata miniszterek lemondásáról. Dr. Spaho a demokrata miniszterek lemondása folytán a maga állását is a klub rendelkezésére bocsátotta. A klub egyhangulag elhatározta, hogy

nincs ok arra, hogy Spaho lemondjon.

mert úgy látja, hogy bár az ország helyzete súlyos, a közállapotok a mai kormány alatt fokozatosan javulnak, különösen a közgazdasági javítása, továbbá a gazdasági válság letörése, a külpolitikai helyzet megerősödése és a korábban felzaklatott kedélyek lecsillapítása terén. A kormány ilyen munkájának eredményel már láthatók Bosznia-Hercegovinában, ahol a pártharcok csökkentek és nagy jóakarattal mutatkozik az együttes munkára. A jugoszláv muzulmán klub mindezek alapján azt látja, hogy az országra nézve kedvező volna, ha erre a munkára meglehetne nyerni más parlamenti csoportok közreműködését is.

A klub egyhangulag teljes bizalmát fejezte ki Spahonak.

Az ülés után a *Bácsmegyei Napló* munkatársa beszélgetést folytatott a klub egyik tekintélyes tagjával, aki a következőket mondotta:

— A demokrata klub határozata nem kötelező erejű Spahora. A kommuniké azonban azt is megállapítja, hogy a demokrata miniszterek sem a demokrata klubnak, hanem a demokrata zajednicának kötelesek felelni működésükért. Én azt hiszem, hogy holnap a demokrata zajednica vezetősége ülést tart és eldönti, hogy összehívják-e a demokrata egyesülés ülést. Amikor a demokrata klub nem hívott meg minket a tanácskozásokra, maga Davidovics mondta, hogy először a demokrata klub fog határozni, aztán a muzulmán klub és végül a demokrata-egyesülés. Azt hiszem, nagy hiba volt, hogy nem hívták össze a zajednicát, mert mi arra törekedtünk volna, hogy ne borítsuk fel a pojednicát. Ugyanakkor, amikor Davidovics azt állapítja meg, hogy a demokrata zajednica fennáll, ő valami végrehajtó bizottságot alakít és bennünket nem is értesít. Ugy látszik, Davidovics kerüli azt a beismerést, hogy a zajednicát felborította, mert

vatalos lapban megjelenik.

A miniszterelnöknek ez a kijelentése mindenféle kombinációra adott alkalmat.

Kettőszakad-e a demokrata párt?

Marinkovics híveinek nyilatkozatai ellenére még mindig tartja magát az a verzió, hogy

Marinkovicsék végrehajtják a pártszakadást és támogatják a kormányt.

amelynek Spahókkal együtt többsége lenne. Viszont Marinkovics hívei közül sokan azt hangoztatják, hogy pártszakadás esetén bentmaradnak a pártban.

kijelentette, hogy kormányválság esetén bármilyen radikális politikus kapna is mandátumot, a klub osztatlanul melléje fog állani. A demokraták a muzulmánok klubülésének határozatát várták türelmetlenül.

Marinkovics hível kijelentették, hogy nem lesz pártszakadás.

Egy beavatott politikai személyiség szerint

az összkormány lemondása mindaddig nem fog bekövetkezni, míg a parlament az adóegységesítő törvényt meg nem szavazza,

ami a napokban meg is fog történni.

nem mer ezzel a nép elé menni. A demokrata kongresszus azt tüzte ki feladatául, hogy a demokratikus erők egyesítésén a demokrata zajednicából kiindulva dolgozzanak.

Arra a kérdésre, hogy mi lesz a dolgok továbbfejlődése, informátorunk a következőket mondotta:

— *Mi a kormányban maradunk.* Tessek megkísérelni az uraknak, hogy megbuktassanak bennünket az adóegységesítéssel és a költségvetéssel.

Radics István nyilatkozata

Zagrebból jelentik: A Narodni Val pénteki számában közli Radics Istvánnak egy nyilatkozatát, amelyet Radics pénteken telefonon adott a lapnak. Radics nyilatkozatában ezeket mondja:

— Éppen most tartotta első ülését a demokratikus pártok intézőbizottsága. Davidovics Ljuba elnökünk közölte, hogy ő látva, hogy az egységes klubot rögtön nem lehet megalakítani, keresztülvitte azt, hogy a szövetséges pártoknak legyen egy közös végrehajtó bizottságuk, amely a szövetséges pártok elnökeiből áll. Egyelőre ennek a bizottságnak tagjai Davidovics Ljuba, Pribicevics Szvetozár, Jovanovics és én. Mihelyt azonban rendeződnek az ügyek Spahóval és az alkotmányos radikálisok valamennyi képviselőjével ennek a bizottságnak hat tagja lesz. Ez a bizottság vezetni fogja a szövetséges pártok minden parlamenti akcióját és hozzájárulása nélkül a pártok nem foglalhatnak állást semmilyen javaslathoz. Elnökünk Davidovics délelőtt hosszabb ideig beszélgetett Spahóval. Közölte vele, hogy a demokrata egyesülés még fennáll és Spahó ezt a közlést örömmel vette tudomásul. Összejevetelünkön megállapítottuk, hogy a demokrata klub továbbra is fennáll és ha szakadásra is kerül a sor, a pártból nem lépnek ki mindazok, akik a szerdai határozat ellen szavaztak. Hat képviselő már ki is jelentette Davidovicsnak, hogy semmiesetre sem lépnek ki a klubból. Így ebben a pillanatban számítani lehet arra, hogy a parlamentben a demokrata klub minden szavazásnál 42 szavazatot bocsát a demokratikus pártok rendelkezésére és a többi képviselők is, amíg ki nem lépnek a klubból, legalább is nem fognak ellene szavazni. Azt is közölte Davidovics, hogy a demokrata miniszterek a szerdai szavazás előtt kijelentették, hogy ők a rezolúciót elfogadják, nem tekintik többé magukat minisztereknek és lemondanak.

— A legfontosabb azonban magának Davidovicsnak nyilatkozata a Vukicsevicshez való viszonyáról, amely így szól: »Engem a Vukicsevics-kormányhoz nem köt többé semmiesem. Ezért én teljesen szabad kézzel azon dolgozom,

hogy egyesítem a parlament összes demokratikus és alkotmányos elemeit és teljesítem azt a missziót, amellyel legutóbb megbízott a demokrata klub, előtte a demokratikongresszus és még előbb az egyesült ellenzéki pártok. Hiszek igazságos ügyünk diadalában, mert népünk és országunk érdekelt képviseljük.»

— Nagyon fontos — folytatja Radics — hogy a radikális képviselők egyharmada olyan, hogy nekik tényleg szívükön fekszik az alkotmányosság és ők meg fogják akadályozni, hogy a parlamentarizmus alapelveit kijátsszák. Fontos még az is, hogy a demokrata klub határozata mellett szavazott ugyszólván valamennyi képviselő, aki a nép között él. A muzulmánok komolyan viselkednek, vezérek rendkívül rezerváltak ugyan, de közöttük is nagy többség egyenesen lelkesedik az összes demokratikus elemek koncentrációjáért. A legkínosabb feltü-

nést dr. Korosec mai nyilatkozata tette, aki az újságírók azon kérdésére, hogy mit szól a mai helyzethez, azt felelte, hogy ő nem szól semmit, mert helyettük (tehát az egész párt helyett) Vukicsevics Velja beszél és gondolkodik. Ebből látszik, hogy Korosec Vukicsevics szaklára akasztotta fel magát és hogy vele együtt akár meg is fullad.

— Ezt az impressziót megerősíti Korosec másik nyilatkozata is, amelyet akkor adott az újságíróknak, mikor délután Vukicsevics től távozott. Az újságírók kérdésére, hogy van-e lemondás, Korosec így felelt: »Lemondás nincs és a kormány olyan szilárdan áll, mint Párisban az Eiffel-torony, amelyet most némelyek el akarnak távolítani a helyéről.« Ezt a toronyt azonban — mondta Radics — a közbiztonság érdekében el kell távolítani, mert amúgyra meglázt, hogy minden pillanatban magától összedőlhet.

A munkásszervezetek tiltakoznak a munkaidőről szóló törvényjavaslat ellen

A munkát a nyolc órás munkaidő bevezetését követelik

A szociálpolitikai minisztérium elkészítette a munkaidőről szóló új törvényjavaslatot, amelyet a múlt héten letárgyalta a minisztertanács.

A törvényjavaslat szerint a nehezebb ipari és gyári üzemekben a munkaidő napi nyolc óra, a könnyebb ipari üzemekben kilenc, a kereskedésekben élelmiszerüzletekben napi tíz óra. A szociálpolitikai miniszter a javaslatot megküldte a kereskedelmi és ipari kamaráknak, valamint a munkásszervezeteknek is. A kereskedelmi és iparkamarák változtatás nélkül elfogadták a javaslatot, míg a munkásszervezetek élehangú memorandumban tiltakoztak a törvénytervezet ellen, azért hogy a munkásokat három kategóriába osztották és a nyolc órai munkaidő bevezetését követelték, hogy

a könnyebb ipari üzemekben alkalmazott munkaerők fizetése lényegesen kevesebb, mint a gyári és a nehezebb ipari üzemek munkásai és ezért a törvénytervezetet antiszociálisnak nevezte.

A munkásszervezetek, valamint a magántisztviselők szövetsége elhatározta, hogy a legközelebbi napokban felhívást fognak intézni a munkássághoz, amelyben felhívják őket arra, hogy a javaslat ellen a legerélyesebben tiltakozzanak. A munkásszervezetek az egész országban tiltakozó gyűléseket fognak tartani és ha a minisztérium ekkor sem fogja megváltoztatni a javaslatot a munkások követelése szellemében, akkor általános sztrájkot rendeznek az ország állami és magánvállalatoknál dolgozó munkások és alkalmazottak.

Befejeződéshez közeledik a pánamerikai kongresszus

A konferencián nem hangzottak el támadások az Egyesült-Államok ellen

Havannából jelentik: A pánamerikai konferencia tárgyalásai — egyes surlódásoktól eltekintve — idáig rendkívül harmónikus mederben haladtak.

A konferencia két első hete nem hozta meg az Egyesült Államok elleni várt támadásokat.

Komoly kritikát csak Argentína képviselője, Pueyrredon gyakorolt az Egyesült-Államok politikája felett, azonban Washingtonnak nem középeurópai politikáját támadta, csupán az amerikai kormány gazdasági politikáját bírálta és ez a bírálat is csak indirekt formában hangzott el, amennyiben Argentína képviselője kijelentette, hogy

Argentína nem irhatia alá az általános érvényű pánamerikai szerződést, ha a konferencia nem állítja fel kifejezetten azt az alaptételt, hogy a gazdasági együttműködés képezi a pánamerikai gondolat igazi alapját.

Ez a bírálat természetesen az Egyesült-Államok magas védvamos politikája ellen irányult.

A konferencia eddigi eseményei után az Egyesült-Államok delegációja igen megelégedett a tárgyalások menetével. Ámbar néha felbukannak ellentétek, amelyek az egyes országok gazdasági és politikai külön érdekeiből származnak, de ezek még nem vezettek komolyabb összeütközésre még kevésbé szakításra. Az egyes országok külön álláspontjukat csak a szavazattól való tartózkodással, vagy pedig a szavazás alkalmával kifejezett fenntartásukkal érvényesítik.

Már most meg lehet állapítani, hogy a konferenciának legjelentősebb pozitív eredménye az a határozat lesz, amely szerint a nemzetközi magánjog törvény-

könyvét meg kell alkotni. Az Egyesült-Államok valószínűleg távol maradnak ettől a munkától, mert az amerikai szövetségi alkotmány utjában áll az ilyen nemzetközi lekötelezettségnek. A konferencia továbbá szerződést alkot a nemzetközi légi forgalomra és ebbe a szerződésbe külön határozmányokat vesz fel a Panama-övre vonatkozólag, amely külön határozmányok az Egyesült-Államok érdekeit biztosítják.

Ezzel szemben

kérdéses, hogy a konferencia meg egyezésre jut-e a nemzetközi államjog kodifikálásában.

Mindazonáltal a viták bizonyos mértékben hozzájárulnak a nemzetközi jog kérdéseinek tisztázásához. A pánamerikai unió funkciói valószínűleg egyes területeken kibővülnek, így különösen a mezőgazdasági kérdésekben. Valószínűnek tartják azt is, hogy a plénum elfogadja Pernambuco javaslatát, amely állandó külön bizottságokat indítványoz az erdő- és mezőgazdaság területén való együttműködés előmozdítására. Azok közül az indítványok közül, amelyek a kulturális kapcsolatok fejlesztését célozzák, egész sereg indítványt fognak elfogadni. A szociális higiéniai bizottság munkái befejezéshez közelednek. Ezen a téren is pozitív eredmények várhatók.

Általában azt várják, hogy

a konferencia még hátralevő rövid részében valószínűleg ki lehet kerülni a politikai vitákat,

miután idáig sem az Egyesült-Államok, sem az unió más tagjai nem állottak elő kényes politikai kérdésekkel.

Csak az ősszel lesznek Németországban az új választások

A polgári pártok a legközelebb várható ipari sztrájkok miatt ellenzik a tavaszi választásokat

Berlinből jelentik: Az utóbbi napokban a baloldali pártok és a centrum köréből egyre gyakrabban hangoztatták az új választások szükségességét, sőt legutóbb már politikai körökben a választások dátumát is tudni vélték. A birodalmi gyűlés folyosóján ezzel szemben csütörtökön az a felfogás került tulsúlyra, hogy

az új választásokat csak ősszel fogják megtartani.

A polgári pártok részéről is a tavaszi választásokat rendkívül

elhízázott taktikának tekintik a kormány részéről, ami csak a baloldali pártok megerősödését vonná maga után.

A polgári pártok utalnak arra, hogy április elsején legalább négyszáz kollektív munkaszerződés jár le az iparban és kereskedelemben és az előjelek szerint az új bérszerződések megkötése nem fog megtörténni sztrájkmozgalmak nélkül. Az ipari és kereskedelmi sztrájkok természetesen a radikális irányzatnak ked-

veznének, mert fokoznák az elégedetlenséget különben a radikális baloldal óriási mandátumnyereségre tenne szert.

Májusra várják az általános német bányászsztrájkot is és ezért a polgári pártok álláspontja szerint a

sztrájkhangulatban semmiestre sem szabad megtartani a választásokat.

mert ebben az esetben különben a radikális baloldal óriási mandátumnyereségre tenne szert.

Titulescu román külügyminiszter Párisba érkezett

Francia politikai körökben jó hatást keltett, hogy Románia is átadta jegyzékét Genfben

Párisból jelentik: Néhány napos halasztás után

Titulescu román külügyminiszter csütörtökön érkezett meg Párisba.

Utjának ismételt elhalasztása és a fasiszta lapoknak azok a híradásai, amelyek szerint Romániát megnyerték az olasz politika számára, Párisban már az a hitet keltették, hogy a román külügyminiszter párisi útja egészen elmarad. Az a hír azonban, hogy a kis-

antant régóta hirdetett demarsa Genfben megtörtént és

Románia is átnyújtotta a Népszövetség főtárgyalásának a csehszlovák és jugoszláv jegyzékkel majdnem teljesen azonos memorandumát a szentgotthárdi eset ügyében.

kissé megjavította a hangulatot Párisban Titulescu személyével kapcsolatban. Valószínű azonban, hogy Titulescunak illetékes francia helyeken még-

is hívős fogadtatásban volt része párisi útjának római előzményei miatt.

Titulescunál egyidejűleg érkezett Párisba Bukarestből a román kormány gazdasági szakértőinek delegációja, amely a francia kormánnyal tárgyalásokat folytat a román háborús adósságok rendezéséről, miután a francia kormány csak ennek a kérdésnek elintézése után hajlandó újabb kölcsöntárgyalásokba bocsátkozni.

Anyagilag is tönkreteszi a súlyos ítélet Hatvany Lajost, aki az orvosszakértők véleménye szerint nem bírja ki a fegyházat

Budapestről jelentik: Óriási feltűnést és megdöbbenést keltett Budapesten az az ítélet, amelyet a törvényszék báró Hatvany Lajos bűnpörében hozott és amely szerint

a törvényszék báró Hatvany Lajost hétévi fegyházra, 15.000 pengő pénzbüntetésre, tíz évi hivatalvesztésre, politikai jogainak ugyanilyen időre való felfüggesztésére és a kincstár javára vagyoni elégtétel címén fizetendő ötszáz ezer pengőre ítélte.

végül kötelezte arra is, hogy a közel 100.000 pengős bűnügyi költségeket térítse meg.

Az ítélethozatal előtt a késő esti órákban Hatvany Lajos az utolsó szó jogán még egyszer összefoglalta védekezését és elfogódottan, remegő hangon kezdett beszélni.

— Méltóságos elnök ur — mondotta — engedje meg, hogy most, amikor ezzel a rettenetes büncselekménnyel a vádlamon itt állok a törvényszék előtt, röviden elmondhassam tragikus életemet. A kereskedelmi pályán, melyre családom kívánságára kerültem, nem találtam meg a helyemet, olvastam, tanultam és írni kezdtem. Első cikkeim a *Budapesti Szemle*ben jelentek meg és akkoriban abban a megtiszteltetésben részesültem, hogy Gyulai Pál vezetése mellett Arany János és Petőfi Sándor kortársai közé kerültem. Ott nőttem fel Görgei Artur, Léva József és a többiek között és

ezeketől a nagyoktól tanultam a legnemesebb igéket.

tőlük tanultam meg a hazát szeretni. Én nem változtam meg azóta sem. Később azonban,

amikor Ady Endre mellé szegődtem, mindenki ellenem fordult.

Szembe kerültem a magyar életben mindennel, ami hatalom, tekintély és tényező volt és ez a harc sodort a zsurnalisztikába. A politikába akkor kerültem, amikor a *Pesti Napló* szerkesztője lettem. Így kerültem összeköttetésbe Káro-

lyi Mihállyal is, akivel azonban a nexusom nem volt politikai jellegű és a nemzeti tanácsban sem volt egyéb szerepem, mint egy újságíróé. Amikor Lovász és Batthyány a polgári pártból kiváltak, én is a polgári párt szervezői közé kerültem és ezért a kommün alatt kénytelen voltam kiszökni Bécsbe. A kommün bukása után azonban hirtelen megváltozott velem szemben majdnem minden.

Hatvany Lajosnak itt elakadt a szava és szinte kétségbeesve folytatta:

— Eddig nem akartam megmondani, de kénytelen vagyok rá. Egy napon

Bécsben három tiszt úgy megvert, hogy három napig nem hallottam.

Engem gyötört a honvágy. Kiszaladtam a pályaudvarokra mindig, vártam a Pestről érkező utasokat, akik azonban remítő híreket hoztak. Felkeresett a tragikus halállal kimult Tószegi Albert özvegye is és elmondta férje tragédiáját. Nekem Tószegi Albert rokonom és jóbarátom volt és nagyon felháborított rettenetes szenvedéseinek és tragikus halálának híre. Ilyen elkéseredett és feldúlt állapotban írtam a sok között néhány olyan cikket, amelyet azóta rettenetesen megbántam.

Írtam azonban egy könyvet, amely nagy szolgálatot tett a magyar ügynek.

mert sok külföldi politikus az én könyvemről tudta meg, hogy mi történt velünk. A Jövőről nem mint politikus, hanem mint irodalmár dolgoztam és 100 cikk közül legfeljebb kettő volt olyan, ami miatt a törvényszék előtt bocsánatot kértem. Semmi közösséget nem vállalok ezekkel a cikkekkel. Két év óta könyveim már itt jelennek meg Budapesten és cikkeimet is budapesti lap közli.

Csak a testem volt a külföldön, lélekben már rég itthon voltam.

Könnyes szemmel és akadozó hangon fejezte be Hatvany Lajos védekezését.

— Most itt állok — mondotta — és tudom, hogy súlyos ítélet vár reám.

Honvágyamnak, életemnek, tehetségemnek az lesz a vége, hogy nagyon csendes ember lesz belőlem. Én

csak azt a kegyet kérem a bíróságtól, hogy a börtönön át visszajuthassak egyszer a magyar életbe.

Nem tudok külföldön élni. Párisban, Romában, magyar hallucinációim voltak... Nem tudok máshol élni, mint itt...

Hatvany Lajos könnyezve állt vissza a vádlottak padjára és ugyanekkor a hallgatóság padsoraiban Hatvany Lajos fiatal felesége hangosan felzokogott.

A bíróság feltűnő hosszú ideig tanácskozott majd Tórekly elnök este feltizenegykor hirdette ki a szigorú ítéletet, amelynek indokolása szerint a súlyosabb minősítésnek az az oka, hogy a Jövő című lap a magyar állam létét, kormányát és az egész nemzetet következetesen denunciólta, békebotánok nevezte és állandóan gyűlöletet szított ellene és a vádlott egyike azoknak, akik a Magyarország ellen indított hajzában nagy szerepet játszottak.

Sztrache főügyész tudomásul vette az ítéletet, amely ellen Hatvany Lajos könyveze felebezett. A védők Hatvany Lajos óvadék ellenében való szabadlábra helyezését indítványozták még, amit azonban a törvényszék elutasított és három Hatvany Lajost szuronyos őr kísérte vissza a fegyházba.

A súlyos ítéletet annál nagyobb megdöbbenés fogadta, mert az orvosszakértők véleménye szerint Hatvany Lajos súlyos ideg- és gyomorbetegségben szenved s a hosszú fogságot semmiképp sem bírja ki.

Hatvany Lajos vagyonáról legendák terjedtek el s ez magyarázza, hogy a budapesti törvényszék súlyos vagyoni következményeket is fűzött a szabadságvesztés büntetéséhez. Azok szerint, akik Hatvany Lajos és a Hatvany-család anyagi körülményeit jól ismerik,

Hatvany Lajos egész vagyona rámeleg, ha az 500.000 pengő vagyoni

elégtételt, a pénzbüntetést és a tetemes bűnügyi költséget meg kell fizetnie.

Hatvany Lajos ellátása súlyosan érinti a magyar irodalmat is, amelyet a bírói ítélet hosszú időre, sőt talán örökre megfoszt egy sokat tudó, nagyműveltségű, igazán tehetséges írótól.

A jelszó: Pubi

Egy nemzetközi szélhámós fölültette a pozsonyi és bécsi rendőrséget

Pozsonyból jelentik: Agyafurt módon ültette föl egy nemzetközi szélhámós a pozsonyi és bécsi rendőrséget.

A bécsi Landesgericht fogházában hosszabb idő óta ül Kohn Sándor nemzetközi szélhámós, aki oroszok mondja magát, de az a gyanu, hogy budapesti rovttmultu szélhámós. Kohn a napokban kihallgatáson jelentkezett a Landesgerichten és azt mondotta, hogy szenzációs leleplezések vannak. A szélhámóst erre átszállították a rendőrigazgatóságra, ahol Glosz dr., a politikai osztály referense előtt ezeket mondotta:

— Pozsonyban a Kapucinus-utca 7. szám alatt a lépcsőháztól jobbra lévő szobában szenzációs dolgok történnek. A szobába jelszóval lehet bejutni: egy francia kártyát, a Pick Dámát kell az ajtón keresztül becsusztatni, aztán háromszor azt kell mondani: »Pubi« és akkor kinyílik az ajtó és ott egy társaságra találunk, amely angol fontokat, görög drachmákat és magyar járadékkötvényeket hamisít.

Bár a bécsi rendőrigazgatóság előtt hihetetlennek tetszett az eset, a pozsonyi rendőrséget mégis értesítették és Kohn Sándort átkísérték Pozsonyba, ahol helyszíni szemlére mentek vele a Kapucinus-utca 7. számú házba. A helyszíni szemlé majdnem valamennyi rendőrtisztviselő résztvett. élén Pongrácz rendőrigazgatóval és Simek dr., a politikai osztály vezetőjével. A francia kártyát bedugták az ajtón és háromszor megmondták a jelszót is, de a szoba ajtaja csak nem nyílt ki. Kohn Sándor a helyszíni szemlé nagyon zavartan viselkedett és egy alkalmas pillanatban meg akart szökni, de a detektívek nyomban lefogták, mire bevallotta, hogy az egész mesét csak azért találta ki, hogy csehszlovák területre mehessen, ahonnan azt hitte, könnyebb lesz megszöknie.

Lelőtte a szökött fegyencet

A felebbviteli bíróság is felmentette Hupko szubotical rendőrbiztost az emberölés vádjá alól

Novisadról jelentik: Érdekes emberölési bűnpert tárgyalta a noviszadi felebbviteli bíróság dr. Gyurgyev Boskó tanácsa.

Hupko Iván szubotical rendőrbiztos 1920-ban egy őrjárat alkalmával lelőtte Sárközi Gusztáv szökött fegyencet és a bíróság ezért vonta felelősségre a rendőrbiztost.

Hupko Iván a szubotical törvényszékben múlt évi február tizenhetedikén megtartott főtárgyaláson előadta, hogy 1920 október 23-ikán éjjeli szolgálatot teljesített kisbajmoki temetőben Horvátszki Béla rendőrbiztossal. Kilenc-tíz óra tájban négy embert pillantott meg, akik előttük ismeretlen nyelven beszélgettek. Hupko »állj«-t kiáltott, mire a gyanús alakok futásnak eredtek. A rendőrbiztos a menekülők közt megpillantotta Sárközi Gusztávot, aki áprilisban szökött meg az ügyészség fogházából, erre ő a menekülők után lött. A golyó eltalálta Sárkózt, aki véresen összerogyott.

Horvátszki Béla rendőrbiztos, akit tanuként hallgattak ki, hasonlóképpen vallott. Sztantics Márkó és Sztancsics Marcella tanuk azt vallották, hogy a kérdéses napon este kilenc óra tájban hallották, hogy az őrjárat többször megállásra szólított fel embereket, majd utána lövést hallottak. A bíróság hosszas tanácskozás után felmentette Hupko Ivánt.

A noviszadi felebbviteli bíróság csütörtökön helybenhagyta a szubotical törvényszék felmentő ítéletét.

Két évi börtönre ítélték a sikkasztó rigyicai postamesternőt

Hadnagyev Olivát tizenhat éves korában minden kvalifikáció nélkül nevezték ki postamesternőnek

Szomborból jelentik: A szombori törvényszék dr. Skrabaló-tanácsa csüörtökön tárgyalta Hadnagyev Olga volt rigyicai postamesternő büntületét, akit az ügyészség hét rendbeli hivatali sikkasztással vádolt. A fiatal postamesternő, akinek atyja tekintélyes molli kereskedő, a vádirat szerint pár hónapig volt a posta szolgálatában Becskerekben, Szrbohránban és Molon mint telefonkezelő, majd mint az árújegyzőtálya kezelője és 16 éves korában minden kvalifikáció nélkül kinevezték Rigyicára postamesternőnek, ahol havi 1691 dinár fizetést kapott, amiből a levélhordót és a postahelyiség bérét is fizetnie kellett. A postai ügykezelésben teljesen járatlan leánynak a hivatalban Pap Mária kvalifikált postakezelő segített.

A vizsgálat megállapította, hogy a postán rendkívül sok szabálytalanság történt az ügykezelésben. Sokszor heteken keresztül nem csináltak napi zárlatot, Hadnagyev Olga többször elutazott és a nyitott pénztárt és az egész kezelést átadás nélkül helyettesítésre bízta.

1926 november havában Gejer József postainspektor hivatali vizsgálatot tartott Rigyicán. A rovincsolás alkalmával megállapította, hogy az eladott bélyegek árából 2043 dinár, a csomag utóvételi díjakból 4263 dinár, a befizetett sürgönydíjakból 570 dinár, telefondíjakból 550 dinár, a csekkszámokból 14.400 dinár és a vámdíjakból 4777 dinár hiányzik, amelyekkel a vádlott nem tudott elszámolni. A vizsgálatot vezető inspektor a postamesternőt azonnal felfüggesztette és jelentést tett az ügyészségnek.

Hadnagyev Olga, mielőtt Rigyicáról eltávozott volna, több hivatalos okmányt megsemmisített, hogy bűnének nyomait eltüntesse.

A csüörtökös főtárgyaláson a vádlott azzal védekezett, hogy ő a hivatalos pénzből nem sikkasztott el semmit és ha pénz hiányzott, úgy az nem az ő, hanem segédnöje, Pap Mária kezén tűnhetett el. A postahivatalra, tekintve, hogy ő teljesen járatlan volt a kezelésben, teljesen Pap Mária vezette.

A kihallgatott tanúk a vádlott ellen vallottak. Dr. Tapavica Simon védőbeszédében előadta, hogy a vádlott a korrupt közigazgatás áldozata. Kinevezték protekcióból minden kvalifikáció és gyakorlat nélkül fiatalon egy oly hivatal élére.

ahol vagyoni fordultak meg kezei között. Olyan csekély fizetést adtak neki, hogy az nem volt elég a lakbér és a személyzet fizetésére, tehát semmi sem maradt a létfenntartásra. A sikkasztás bebizonyítva nincs, legfeljebb hivatali hanyagság.

A bíróság rövid tanácskozás után a vádlottat hat rendbeli sikkasztás büntetésben mondta ki bűnösnek és az enyhítő körülmények figyelembevételével két évi börtönre ítélte.

Az ítélet ellen az ügyész és a védő felbuzgott.

Ami volt és ami megmaradt

A határmegállapítás és az agrárreform következtében majdnem 40,000 hold földet veszített Szubotica

Elkészült a szubotikai földek kataszteri kimutatása

A szubotikai városi kataszteri hivatal nemrég küldte meg a bácskai tartományi Szubotica város kataszteri kimutatását, amelyet Franciskovics Simon, a kataszteri hivatal vezetője készítet el. A kataszteri kimutatás pontosan feltünteti, hogy Szubotica területéhez mennyi föld tartozott a háború előtt, mennyi maradt meg a határvonal végleges megállapítása után, mennyit osztottak fel a földigénylők között, végül mennyi maradt meg a város és mennyi a magánosok tulajdonában.

A kimutatás szerint Szuboticahoz tartozó földterület 1914-ben a következő volt: Szántóföld 118.883 hold 881 ö. l., kert 726 hold 492 ö. l., rét 3368 hold 1170 ö. l., szőlő 7820 hold 489 ö. l., legelő 21.851 hold 467 ö. l., erdő 8577 hold 411 ö. l., nádas 1615 hold 566 ö. l., földadó alá nem eső terület 6334 hold 658 ö. l., összesen 169.192 hold 334 ö. l. Kataszteri tiszta jövedelem 2.551.584,90 korona. Földadó alap 2.551.546,92 korona. Földadó volt 510.309,37 korona.

Ebből Szubotica város tulajdona volt 1918-ban: Szántóföld 8686 hold 1103 ö. l., Kert 60 hold 565 ö. l., Rét 762 hold 1221 ö. l., Szőlő 1187 hold 561 ö. l., Legelő 17270 hold 1366 ö. l., Erdő 8256 hold 1365 ö. l., Nádas 895 hold 526 ö. l., Adómentes 3659 hold 596 ö. l. Összesen: 40.779 hold 893 ö. l. Tiszta jövedelem: 224.872 aranydinár. Adóalap 44.974 aranydinár.

A magánvagyonból a határ megállapítása folytán Magyarországra átesett: Szántó 6000 hold, Kert 40 hold, Rét 40 hold, Szőlő 4960 hold, Nádas 44 hold, Adómentes 500 hold. Összesen: 11584 hold. Tiszta jövedelem: 195.250 aranydinár. Adóalap 39.050 aranydinár.

A határközigazgatás folytán Szubotica város tulajdonát képező földről Magyarországra esett: Szántóföld 5000 hold, Rét 500 hold, Szőlő 1000 hold, Legelő 5000 hold, Erdő 5000 hold, Adómentes 496 hold. Összesen 16.996 hold. Tiszta kataszteri jövedelem 118.100 aranydinár. Adóalap 23.620 aranydinár.

A város jelenlegi birtoka a huszonöt

évi részletfizetésre eladott birtokokkal együtt, ami még ma is mint a város tulajdonjoga szerepel, a következő: Szántóföld 3686 hold 1103 ö. l., Kert 60 hold 565 ö. l., Rét 262 hold 1221 ö. l., Szőlő 187 hold 561 ö. l., Legelő 12.270 hold 1366 ö. l., Erdő 3256 hold 1355. Nádas 895 hold 526 ö. l., Adómentes 3163 hold 596 ö. l. Összesen 23.783 hold 893 ö. l. Tiszta kataszteri jövedelem 106.772 aranydinár. Adóalap 21.354 aranydinár.

Magántulajdonban van: Szántóföld 104.211 hold 1378 ö. l., Kert 625 hold 1527 ö. l., Rét 2565 hold 1549 ö. l., Szőlő 1672 hold 1528 ö. l., Legelő 4580 hold 701 ö. l., Erdő 320 hold 656 ö. l., Nádas 674 hold 40 ö. l., Adómentes 2175 hold 62 ö. l. Összesen: 116.928 hold 1041 ö. l. Tiszta kataszteri jövedelem 2.132.722 aranydinár.

Amint a kimutatásból megállapítható, Szubotica határában a háború előtt 169.192 hold termőföld volt, ebből 28.580 hold Magyarországnak jutott és most összesen 140.612 hold van. Az agrárreform folytán telepések dobrovollácok és helyi szegények között 17.095 hold földet osztottak ki. Ebből a magánosoktól összesen tizenöt tulajdonostól 3000 holdat, a várostól 14.095 holdat vettek el.

A dobrovollácok és más telepések csak 1923. év óta fizetik az állami és községi adókat, míg 1919—1923-ig a felosztott földek után is a város, illetve az addigi tulajdonosok fizették az adót.

Érdekes, hogy azok a földbirtokosok, akik tizenöt-husz évvel ezelőtt huszonöt évi részletfizetésre vették meg a várostól a földeket, ma évi 5—10 dinárt fizetnek mindössze vételár törlesztés címén, holott a város a földbirtokok után még ma is fizeti az állami egyenes adókat, ami a vételártörlesztés összegének ötszázszorosát teszi ki. Szubotica városnak ugyszóval semmi sem maradt a nagy földbirtokból, mert a csantaviri és a bajmoki termőföldeket szétosztották a telepések között és csak a terméketlen homok maradt meg a város birtokában, amit azonban legközelebb eladnak.

Felmentették

Pecics Dragutin támadóit
Az államügyész megnyugodott az ítéletben

Noviszadról jelentik: Érdekes büntület tárgyalta csüörtökön a noviszadi törvényszéken Radulovics A. Miloje tanácsa.

Még 1925-ben történt, hogy Pecics Dragutin akkori építésügyi minisztert, aki agitációs körúton volt, Mosorin községben a Szrnao nacionalista szervezet tagjai megtámadták. A miniszter, akire több lövést adtak le, csak nagynehezen tudott a veszélyes helyzetből menekülni.

A noviszadi ügyészség 1927 október hatodikán vádiratot nyújtott be dr. Cseremov György városi orvos, a Szrnao elnöke, valamint Vuics Milán titeli főszolgabíró ellen, aki a szrnaosok támadásának megelőzésére elmulasztotta megtenni a köteles óvintézkedéseket.

A csüörtökön megtartott tárgyaláson hatvanöt tant haligattak ki. Este hét órakor hirdették ki az ítéletet, amely szerint a bíróság a két vádlottat felmenté, mert nem lát büneslekményt fennforogni.

Az államügyész megnyugodott az ítéletben, amely így jogerőssé vált.

Folyik a harc Magyarországon az adóvisszaélések ellen

Fábián Béla legközelebb újabb adatokat terjeszt a képviselőház elé

Budapestről jelentik: Fábián Béla demokráta képviselőnek a képviselőházban legutóbb a forgalmiadó-ellenőrzésről elmondott beszéde még ma is élénken foglalkoztatja a magyar közvéleményt. Fábiánhoz azóta állandóan érkeznek újabb panaszok, amelyeknek legnagyobb része újabb és újabb adatokat szolgáltat az általa perhorreszkált adóbehajtásokkal kapcsolatban. A magánosoktól érkező leveleken kívül számos tekintélyes vidéki intézmény és testület felkereste soraival Fábián Bédát kérve, hogy továbbra is dolgozzék a forgalmi adó behajtásával kapcsolatos anomáliák megszüntetése érdekében.

Néhány napig Fábián Béla még vár, mert be akarja várni, hogy milyen eredménnyel jár az a vizsgálat, melyet felhatalmazta nyomán a pénzügyminiszter rendelt el, azután pedig az időközben beérkezett újabb adatokat ismét a képviselőház elé terjeszti.

Tóth Péter koporsója

Írta: Sárközi György

Gyermekkoromban, — úgy mondom ezt ma már, mintha azt mondanám: Kalforniaiban, vagy a Kanári-szigeteken, — szerettem járni a munkától dult verejtéktől szutykos műhelyeket.

Mindig örültem, ha valami lyukas fa-zékkal átküldtek a bádogoshoz, vagy a talpalmivaló cipővel a szusterhoz. De legkivált Tóth Péter asztalosműhelyét szerettem, ahol pedig kevés jogos keresnivalóm akadt: úgy emlékszem, mindössze két számlót csinált a mester a konyhánkba, azt is ő küldte át, meg a polcokat hozta rendbe a nagy éleškamrában, ahol lisztes-zsákok és zsírosbődönök vetettek a sarokba árnyékot, s féldióra borított ravasz virágcserepek várták a kártéví egereket.

Tóth Péter műhelyét nemcsak a bőszes gyaluforgács-termés miatt szerettem, amelyben bokáig tapodtam s amelyből pompás szakalat lehetett ragasztani, hanem azért is, mert a mester készítette a városka halottai számára a koporsót. Nehéz tölgyfakoporsót a vén, aszott kanonoknak, akiket egymás mellé temettek a nagytemplom sötét, nyirkos kriptájában, mint ahogy életükben is egymás mellett laktak a nagy sárga kanonok-házakban s egymás mellett ültek a kórus faragott székeiben.

Tóth Péter türte lábatlankodásomat, hagyta, hogy kotorjak a forgácsban, bujóskazzak a deszkák között, hanem soha egy szót sem szólt hozzám. Mászose igen, csak a legszükségesebbet: szomorú, magányos ember volt, épen koporsókészítőnek való. Az én gyermekképzéletemet sokat foglalkoztatta: ha a szivemre feküdtem, vele álmodtam s gyak-

ran gondoltam arra, hogy ő az a rejtelmes valaki, aki éjszaka odalép az emberekhez, szívükre teszi hideg kezét, s akit Halának hívnak. Ugy hittem, hogy ő öli meg azokat, akiknek koporsót csinál s ez a hit csodálatos ködbe burkolta és csodálatos magasságba emelte előttem az asztalost.

Ott alkalmatlankodtam, mondom, a műhelyben nap mint nap, s ott voltam akkor is, mikor egy egészen különös látogatója akadt.

Ködös őszi délután volt, a rossz ajtón keresztül a műhelybe is beszivárgott a nyirkos hideg szaga. A mester valami kőgombolyaggal síkált egy asztallapot, nagy mozdulatokkal, szótlanul. A legénye — zömök, ragyás, fekete fiekő — dühödten gyalult s elkeveredetten fütyörészett a nagy némaságban. En meg a frissen repkedő s szinte még meleg gyaluforgácsot gyűjtöttem halomba, egyáltalán magam előtt sem tisztáztam céllal.

Egyszerre dideregve megnyílt az ajtó, fehér ködgomoly áradt be s a fehér párában egy fekete ember állott. Olyan grófi-inasféle lehetett, simára borított, hidegnézésű, merev-vonású parancsvégrehajtó. A szava rideg volt, mint a mellreülő kód.

— A gazdánknak koporsóra van szüksége, — mondta, — Jó tölgyfából legyen, föllírás nem kell rá. Házhoz szállítani sem kell, majd érte jönnek.

Még megkérdezte mivel tartozik, fizetett, megadta a méreteket s távozott.

Tóth Péter nem sokat kutatta, ki a gazdája, él-e, hal-e? — azaz, hogy bizonyosan meghalt, ha egyszer koporsóra van szüksége. Kiválogatta legjobb tölgydeszkáit s nekilátott koporsót készíteni. Késő éjszakáig gyalult, faragott, kopáncsolt a legényével együtt: én meg odahaza éjfélig nem tudtam elaludni:

a halott gróft láttam, fehéren, lepedővel letakarva, lohógó gyertyák közt, egy messze terebben.

A koporsó elkészült. Csodálatosan szép volt: csupa nemes hajlás, tiszta vonal, tópa és titokzatos ragyogás, — mint egy mesebeli kastély, amelyben láthatatlan lények éltek meseéletüket. A legszebb koporsó volt, amely Tóth Péter keze alól kikerült eddig, s azután is.

A koporsóért azonban senki sem jelentkezett. Elmúlt egy nap, két nap, egy hét, két hét, — a lakójának hirtelen sem volt. Megtudtuk azt is, hogy a környékbeli birtokos urak, meg a városban lakó szegényes hivatalnok-magnások közül senkise halt meg mostanában: fényes nagyvárosi mulatókat jártak erőben-egészségben, vagy sivar és fakó kis szobákban örölköztek szívós éveiket.

Tóth Péter tudomásul vette a dolgot, a koporsót félreállította a sarokba s úgy tett, mint akit nem nagyon érdekelt a különös eset. Gyártotta tovább a koporsókat, gyalulatlan deszkából a zsidóknak, nehéz tölgyfából a kanonokoknak, kicsit a kisdedekeknek, tágasat a nagyoknak. Ha néhanapján egy-egy síró-rívó özvegy, vagy egykedvű örökös a kész koporsóra vetette szemét, csak annyit mormogott, hogy nem eladó. Mert titokban folyton várta, hogy érte jön a fekete szolga s titokban az ő begubózott lelkét is rágni kezdte a szorongó kíváncsiság, hogy megtudja, kire vár az ittelefedett halottas-szekerény?

Multak az évek és én már rég nem jártam az asztalosműhelybe gyaluforgácsal játszani. Hirtelen megváltam, hosszú nadrágot kaptam s a Tárgyak helyett az Emberek felé fordult nyugtalan érdeklődésem. De néha-néha — el-gunyája.

NOTESZLAPOK

VANNAK MEG CSODÁK

Tegnap dominót játszottam nagyobb társaságban. Az egyik parti közepén a házigazda felemelte a dupla nyolcast és megkérdezte:

— Mit gondoltok, miből készült ez a dominó-kő?

Mindenki elefántesontra szavazott. A házigazda mosolygott:

— Tejből.

*
A tömegek maradiságára jellemző, hogy csak a legelavultabb és teljesen elcsépelet csodák izgatják fantáziáját. A kommersreuthi rejtély még ma is záródok százait vonzza messze földről minden pénteken a kis bajor faluba, holott ugyanazt a produkciót — a hét vérző sebet — a rendes beléptidij mellett hemutattja esténként a berlini Wintergartenben egy artista. Ellenben például a szintetikus kémia legújabb eredményeiről, a modern csodákról a nagyközönség egyszerűen tudomást sem vesz. A középkori ember sokkal kevésbé volt konzervatív, mint a mai és biztos vagyok benne Artus király udvarának lovagjait sokkal inkább fámulathat ejtette volna az, hogy ementáli sajtól esernyő-nyelet lehet csinálni, mint az, hogy egy Rézi nevű parasztlány tetszése szerinti időben sebeket tud parancsolni teste különböző részeire.

Milyen csodákat produkál legújabb tudomány?

A német vegyészek csontgombot készítenek kukorica-csutkából.

Ugyancsak a tengerből előállítanak cukrot is. A washingtoni állami vegyészeti hivatal bejelentette, hogy legközelebb — három-négy éven belül — articsókából fogják gyártani a cukrot, a jelenlegi nád- és répacukornál sokkal olcsóbban. (Ez az articsóka nem az, amit mi ezen a néven ismerünk, hanem fűnemes növény, aminek gyökereit a legkedvezőtlenebb időjárással is dacolnak, úgyhogy a cukorgyárak hosszabb kampányra rendezkedhetnek be.)

A mesterséges hűtő eddig csak hadicélokra használták fel, legutóbb Norvégiában eredményesen kísérleteztek azzal, hogy a termést megvédjék vele a fagytól. A gáztakaró melegen tartja a gyökereket, éppúgy mint a hó.

Az Egyesült-Államok déli részén virágzó textil-ipar keletkezett egy légnyomás-szabályozó készülék felhasználása révén. A gyapot ugyanis rendkívül kényes az atmoszférával szemben, hamar kiszárad és törik. Amerikai textilmérnökök készítettek ezért egy időjárás-gépet, amelynek segítségével nagy homárakban olyan klímát állítanak elő, amilyennek szükség van.

Az üvegyiparban egész sereg forradalmi újítás van. Készítenek olyan rugalmas üveget, mint a gummilabda. Van olyan üveg, amit kőbóval, vagy golyóval ki lehet lyukasztani, anélkül, hogy összetörne. Alig jött rá a tudomány arra, hogy a rendszerint szobában tartózkodó ember sápadtságát és rossz arcszínét nem az «egészségtelen szobalevegő» okozza, hanem az, hogy a közönséges ablaküveg nem engedi át az ugynevezett ultraviolett sugarakat, máris készítették az üvegyárak olyan ablaküveget, amely az ultraviolett sugarakat átengedi. Az első kísérletek olvasztott kvarc felhasználásával történtek, de ez az eljárás — amely a problémát tökéletesen megoldotta — túlságosan drága volt. Azóta már sikerült egészen mérsékelt áron olyan üveget előállítani, amely ezekre az egészségre nézve rendkívül fontos sugaraknak negyven százalékát keresztülbocsátja. Van üveg, amely olíval vágható és mint a linoleum, összegöngyölíthető. Amerikában különösen ideiglenes építkezéseknél máris alkalmazzák.

Egy új mezőgazdasági gép vacuum rendszer alapján tisztítja a veteményeket a közbe keveredő széklettől. Valaki felfedezte, hogy a ténleg kevesebb vizet iszik, ha a víz hideg és ennél fogva természetesen kevesebb tejet ad. Készített melegítő-apparátust, amely az istállóban az ivóvizet állandóan azon hőmérsékleten tartja, amit a jószág legjobban szeret. A fejés eredmény napi három liter többletet mutatott ki tehénenkint.

A vetőmagnemesítés terén egészen meglepő és kuriózum-számba menő eredményeket értek el az újabb időben. Lucien Daniel renes-i professzornak sikerült például olyan bastard-nővényt produkálni, amelynek a szárán paradicsom, a gyökerein pedig burgonya nőtt.

Néhány évvel ezelőtt még egy színház sem ismerte a léghűtés-rendszert. Ma már a nagyvárosokban azért mennek az emberek nyáron színházba, mert ott kellemes hűvös van. A berlini Eis-palastban forró nyáron jég-hockey-mér-

közéseket rendeznek és a meccs befejezése után pár órával ugyanazon a helyen már táncterem van.

A különféle rendszerű távolbalátó készülékeket napról-napra tökéletesítik. A »Televízió« már ott tart, hogy huszezer-szer olyan gyorsan ad le rádió útján képeket, mint a többi hasonló célú apparátusok. Mihelyt a képleadás további gyorsításával sikerül azt a fokot elérni, — s ez az időpont minden jel szerint nincs már messze — hogy percenkint 18—20 képet le lehessen adni, megoldódott ezzel a rádió-mozi problémája. A rendes mozielőadásokon ugyanis ilyen gyorsasággal forgatják a filmtekeréseket. (Némelyik vajdasági mozi, különösen ahol két nagy képet mutatnak be egy műsorban, tízenyolcas forgatás helyett negyven képet is ad percenkint, de ez abuzus, a sebes forgatás következtében nemcsak a filmszalag megy idő előtt tönkre, hanem a képen szereplő alakok mozgása is természetellenessé válik.)

A víz- és ércutató vésző, Wünschelrute használata a tudományos világban mind általánosabbá válik. Az eddigi megfigyelések szerint átlag mindenkinek ember reagál a föld alatt rejlő ércnek vagy víz jelenlétére. Természetesen ez nem jelenti azt, hogy mindenki, akinek kezében megmozdul a varázsvesszőnek nevezett fapálcika, az mindjárt meg tudja azt is mondani, hogy a hely, ahol ő

földalatti kincset érez, mit rejt, szénet- vagy káriumot, ezüstöt, aranyat, vasat, rezet, petroléumot, vagy csak vizet. Olyan »mester«, aki a Wünschelrute mozgásának a fokából következtetni tud arra is, hogy a lába alatt levő földrétegek mit tartalmaznak, mindössze tizenegy él jelenleg s ezek közül is csak három van, akinek a megérzése minden alkalommal hibátlanul bizonyult.

Van pormérő-készülék is, amely pontosan megszámlolja, hogy mennyi pormészem van a levegőben. Megállapították a segítségével, hogy a falusi levegő 2000 egység, a külvárosi levegő 30.000 egység, a nagyvárosi levegő 115.000 egység port tartalmaz. Némelyik gyárvárosban a gyalogjáró tíz perc alatt annyi port szív be a tüdejébe, mint a falusi pásztor egész nap és egész éjjel. (Szuboticán nyáron veszedelmes volna ilyen pormérőt alkalmazni. Mértéktelenül nagy por van.)

Az emberi élet meghosszabbítására végzett kísérletek közül legérdekesebb a Rockefeller-intézetnek a híres experimentuma: egy erre szolgáló készülék segítségével már tizenötödik éve működésben tartják egy csirke kioperált szívét.

*

Mit akartok Kommersreuthal?

s. k.

Harminc napi elzárásra ítélték Jevgyevics Dobroszlávot

A független demokrata párt a parlament elé viszi az ügyet

Beogradból jelentik: Jevgyevics Dobroszlávot, a Vidovdan szerkesztőjét, akit a beogradi rendőrség utasítására Beogradba szállítottak, a rendőrség politikai osztálya harminc napi elzárásra ítélte a radikális ifjúsági szervezetek vasárnap délutáni négyülésén okozott rendbontás miatt.

A független demokrata párt körében az ítélet miatt nagy az elégedetlenség és több képviselő, mint a gyűlésen történtek szemtanúja, hangoztatja, hogy Jevgyevics Dobroszláv nem követte el a terhére rótt kihágásokat. Pribicevics Szvetozár kijelentette, hogy az ügyet szóvátesszi a parlamentben.

A radikálisok felszólították a magyar pártot a beogradi tartománygyűlésen való együttműködésre

Beogradból jelentik: A beogradi tartománygyűlés csütörtök délután ülést tartott. A napirend előtt dr. Batta Péter követelte, hogy a tartománygyűlés reggel nyolctól tizenkettőig és délután háromtól hatig ülésezzen.

Az ülés alatt Vlaszkalics esperes a radikális párt nevében felkérte Batta Pétert, a tartománygyűlés magyar párt képviselőinek vezetőjét, hogy a magyar párti képviselők tartsák meg állásaikat a tartománygyűlésben és kérte, hogy a magyarok támogassák a radikálisokat az alkotó munkában. Egyben kérdést intézett hozzá, hogy nem volnának-e hajlandók a radikális klubból való kilépésü-

ket visszavonni. Batta Péter azt a választ adta, hogy a magyar képviselők az alkotó munkában továbbra is támogatni fogják a radikálisokat.

A tartománygyűlésen a magyar párti képviselők kérték, hogy az Adorján köz- és melletti Tiszapart megerősítésére ötszáz ezer dinárt szavazzon meg a tartomány. Erre azért van szükség, mert a Tisza az említett partrészen nagy földterületeket elszakított. A tartománygyűlés megállapította, hogy erre nincs fedezet és elhatározta, hogy a földművelési minisztertől fogja kérni a megfelelő összeg kiutalását az adorjáni Tiszapart megerősítésére.

Olcsóbb a lakás

Ujabb építkezések hírére, tisztviselők elköltözése és a gazdasági válság miatt megint van kiadó lakás Szuboticán és a Vajdaságban

A háztulajdonosok az új lakástörvény értelmében február hatodikáig mondhatnak fel lakóiknak az év május elsejére. A szuboticiai háztulajdonosok legnagyobb része már november elsején, nyomban az új lakástörvény életbelépése után élt ezzel a joggal és Szuboticán legkevesebb ezeröttszáz lakás fog május elsején gazdát cserélni. Amilyen ijesztő mértékben emelkedtek november és december hónapban a lakásárak Szuboticán, ma ugyanolyan mértékben esnek. Ennek több oka van. Szuboticán máris nagyon sok lakás van, amit a háztulajdonosok nem tudnak május elsejére kiadni. A lakberek esésének főképp az az oka, hogy az építkezés is olcsóbb lett, az ingatlan forgalom pedig a minimumra szállt. Az ingatlan forgalomban általános dekonjunktúra észlelhető és Szuboticán ma már nagyon olcsón lehet házat venni. A belterület közelében kis családi házakat ötven-nyolcvanezer dinárért, sőt még olcsóbban is lehet kapni. Egy kis teljesen modern családi ház felépítése a telken kívül hat-

van-száz ezer dinárba kerül és a bankok aránylag méltányos kamattal mellett szívesen adnak kölcsönt házépítés céljára. Az áresésnek másik oka az, hogy azok, akik a konjunktúra idején Szuboticára költöztek vagy hivatali állásokba jöttek más vidékről a gazdasági válság miatt, vagy azért, mert a községi választások után elvesztették hivatalukat most tömegesen elköltöznek és részben már elköltöztek Szuboticáról és így lakások megürülnek. Ezzel kapcsolatban már ma számolnak azzal, hogy a vasutigazgatóság elköltözése folytán igen sok lakás szabadul fel. A harmadik ok az, hogy a város valamint egy nagy pénztintézet is azzal a tervvel foglalkozik, hogy a legközelebbi időben néhány hónap múlva megkezdje a családi házak, tisztviselői és munkáslakások, valamint néhány hérpalota építését. Ezek az épületek teljesen modernnek lesznek és érthető, hogy a háztulajdonosok már most előre megadják minden kedvezményt lakóiknak, hogy

kevésbé higiénikus lakásuk részére állandó lakót találjanak.

A lakásüzemeltetés Szuboticán 1920-ban érte el tetőfokát, amikor a más ország-részekből tömegesen jöttek Szuboticára a kereskedők, hivatalnokok. Fokozta a lakáshiányt az is, hogy Szuboticán az utolsó kilenc évben mindössze harminc új házat építettek a belterületben és az, hogy a háború utáni időkben mindenkinek megnövekedett az igénye és nem elégedett meg kisebb lakással, hanem újat és nagyobbakat keresett. Ebben az évben azonban már a lakáskereslet igen meglanyhult, az általános gazdasági válság folytán az igények is csökkentek, úgyhogy leginkább a kislakások a keresettek. Erre vezethető vissza, hogy háromszobás lakás ma nem igen kerül föbbe, mint a kétszobás.

Megállapítható, hogy a lakók szövetsége sem ellenzi már az új lakástörvény életbeléptetését, ami arra vall, hogy a viszonyok nemcsak Szuboticán és a Vajdaságban, hanem az egész országban lényegesen megváltoztak s számítani lehet arra, hogy újra megjelennek azok a kis cédulák a kapukon, amelyek hirdetik, hogy két s háromszobás lakás van kiadó.

A normális viszonyok visszatérésének legbiztosabb jele, hogy megszűnt a harc a lakásokért.

A francia kormány amnesztiát ad a fogságban élő politikusoknak?

A hadügyminiszter az ifjúság katonai nevelését sürgeti — Daladier az új francia politikáról

Párisból jelentik: A Journal valószínűnek tartja, hogy a minisztertanács foglalkozni fog azzal a kérdéssel, nem lenne-e megfelelő intézkedés, ha a választási kampány kezdetén azoknak a politikai foglyoknak, akik a választáson jelöltetni kívánják magukat, amnesztiát adnának?

Painlevé hadügyminiszter a Sorbonneon a tornaegyesületek nemzeti szövetsége előtt nagy beszédet mondott, amelyben hangoztatja az ifjúság katonai kiképzésének szükségét, amely főleg sportbeli kiképzésből áll. Ezen a kiképzésen nyugszik az új hadsereg ereje. A hadügyminiszter azon a nézeten van, hogy az egyéves szolgálati időt bevezető törvény alkalmas lesz az új hadsereg erőssé tételére és ez a hadsereg meg tudja védelmezni az országot az esetleges támadásokkal szemben.

A radikális-szociálista párt elnöke, Daladier, nagy politikai beszédet tartott Peitiersben, amelyben a kamara pénzügyi vitájának eddigi lefolyását élesen kritizálta. A vita a legnagyobb rendben folyik, anélkül, hogy valaki ismerné az igazi tárgyat. Az egyetlen dolog, ami idáig kiderült, a jobboldali pártok ul orientációja, amellyel taktikájukat most már nem a multra, hanem a jövőre állítják be.

A radikálisok készek a jobboldali pártokat ezen az uton követni és legközelebb néhány alapvető kérdést állítanak fel: Milyen módon fogják állítani a fogságban tartottakat anélkül, hogy a költségvetés egyensúlyát veszélyeztessék? Milyen lesz a kormány árpolitikája és milyen irányban orientálódik külpolitikája?

Ezekkel a kérdésekkel a parlamentnek kell foglalkoznia, ahelyett, hogy a pénzügyi elméletek akadémiájává fejlessze magát. A radikális párt e kérdések megválaszolásában a kamarán túl az országra appellál. Ez annál szükségesebb, mert a nemzetközi érdekek ma már túlnékel az állam határain. Az utóbbi két évben több nemzetközi kartell létesítettek, mint az utóbbi két évszázad alatt.

A nemzeti gazdaságok uralma Nyugat-európában túlléte magát és új erők szervezkedtek.

Végül hangsúlyozta Daladiex, hogy ebben az új világban az érdekek harmóniájára kell törekedni, nehogy elnyomás és diktatura következzen be.

KREME NEZKY
RÁDIO-LÁMPÁK
előnyei: hangos, tiszta vételt biztosítanak és örök életűek
Minden rádióüzletben kaphatók

Turgenyev

A Bácsmegeyi Napló olcsó regénysorozatának második kötete

A Bácsmegeyi Napló olcsó regénysorozatának a jelek szerint a közönség legteljesebb megértésével találkozott. Örömmel jelenthetjük olvasóinknak, hogy az olcsó sorozat első kötetének *Clauca Farrere*: Száz arany millió című regényének szétküldését a jövő hét folyamán megkezdjük, úgyhogy a szenzációsan érdekes regény a jövő hét végén a megrendelők kezében lehet. Azt kérjük, hogy azok, akik tízedikéig nem kapták meg a regényt, reklamálják meg a kiadóhivatalnál.

Sorozatunk második kötete

Turgenyev: Napkelte előtt című regénye lesz.

Turgenyevet nem kell bemutatni olvasóinknak. Az orosz pesszimista iskolának volt atyamestere ez a finom és előkelő regényíró. Csodálatos, szinte értelmetlen, hogy Turgenyevnek finom, decens munkái, aránylag kevés helyet kaptak az utóbbi esztendő magyar fordítású irodalmában. Otthon társadalmi regényeivel aratta legdöntőbb sikereit, külföldön azonban azok a regényei jelentik számára a halhatatlanságot, amelyekben nem a nihilistákat és agitátorokat, az orosz televény eme csodálatos és irodalmi exportra alkalmas (tipusait, hanem az emberi lélek, nehezen rögzíthető zerguzos vonalait rajzolja. Mestere a lélekelemzésnek, tetőtől talpig analitikus regényíró, aki hősei sorsát belülről kifelé formálja és érteti meg. Ennek az írói törekvésnek egyik legszebb eredménye a *Napkelte előtt*, amely díszes köntösben előkelő kiállításban és finom papírra nyomva fogja meghódítani a Bácsmegeyi Napló olvasóit. A könyvet, amelynek *bolli ára 35 dinár*, a Bácsmegeyi Napló olvasói *tíz dinárért* kapták az árusítók, vagy posta útján kézbesítve. A kötésért 5 dinárt számítunk fel, úgyhogy a Turgenyev könyv kemény kötésben összesen 15 dinárba fog kerülni.

A Bácsmegeyi Napló regénysorozatának ezt az új regényét is csak azok kapták meg, akik idejében beküldték az alábbi szelvényt. *Pénzt nem kell küldeni*, mert minden rendelőnek postacsekkeket küldünk, amellyel a vételárát minden költség nélkül beküldheti.

Akik Turgenyev könyvére reflektálnak, vágják ki és levelezőlapra ragasztva küldjék be az alábbi szelvényt.

Kérem, küldjék meg részemre olcsó regénysorozatának második kötetét:

Turgenyev: Napkelte előtt című könyvét. Könyv példányt és a FÜZÖT

vételár $\frac{15}{10}$ dinár beküldésére postacsekkeket kérek

név _____

lakhely _____

Munkanélküliek gyűlése Szuboticán

Az egyre súlyosabb munkanélküliség ügyében Szuboticán népgyűlést rendeznek a munkásszervezetek. A független munkásszervezetek tanácsa vasárnapra, február 5. délelőtt tíz órára jelentette be a munkanélküli-gyűlést, aminek megtartását a rendőrség engedélyezte. A gyűlés a Lijka-mozi udvarán levő pavillonban lesz.

Szubotica szónokok mellett vidéki, szombori és beogradi küldöttek is fel fognak szólalni a gyűlésen. Minthogy a munka- és keresetnélküli munkások száma rendkívül nagy, előreláthatólag igen népes lesz a szubotica gyűlés, amelyen a munkanélküliek hatékony segítyezését, közmunkák megindítását, a gazdasági válság gyökeres orvoslását fogják követelni.

Ha nem is lesz milliomos

de feltétlenül nyer valamit a Bácsmegeyi Napló minden előfizetője

A Bácsmegeyi Napló-nak azok az előfizetői, akik január elsejétől egy élvégre előfizettek a lapra háromszáz darab állami negyedsorsjeggyel vesznek részt az állami osztálysorsjáték húzásában. E háromszáz sorsjegyre eső nyeremény minden levonás nélkül egyenlő arányban kerül szétosztásra az előfizetők között.

Azok az előfizetők részére, akik március hó elsejéig beküldik március, április, május, június hónapokra, tehát négy hónapra az előfizetést, *külön öven sorsjegyet vásárlunk*, amelynek nyereményeiben a régi előfizetőkön kívül az új előfizetők is részesednek. Az új előfizetőket nem éri hátrány, mert a

nagy nyereményeket csak az ötödik osztályban húzzák ki s ennek az osztálynak vannak tömeges nyereményei.

Az előfizetés négy hónapra 220 dinár, amely két részletben március elsejéig és május elsejéig is beküldhető.

Itt közöljük azt is, hogy mindenki, akitnek előfizetése 1928 június végéig rendezve van levelezőlapon értesítést kap, hogy a sorsolásban, illetve a nyeremény felosztásában részt vesz. Aki június harmadikáig járó teljes előfizetési összeget beküldötte s ilyen levelezőlapot nem kapott volna, az reklamálja meg a kiadóhivatalnál.

Visszaérkezett Prossnitzba a megszöktetett repülőgép

Letartóztatták azt a katonát, akit a szökevények menekülésük alkalmával leütöttek

Prágából jelentik: Két csehszlovák repülőtiszt utazott Lengyelországba, hogy a Dublin melletti Hrubieszowban elhagyott csehszlovák repülőgépet, melyet *Marek és Mika* repülőkatona Prossnitzból megszöktettek, átvegyék és hazaszállítsák Csehszlovákiába. A repülőgép szerda délután érkezett vissza Csehszlovákiába és *Mares* vezérkari kapitány, akit a nemzetvédelmi minisztérium a feladattal megbízott, *Gessler* káplárral a legnagyobb rendben szállított le a visszahozott »S-18-21«-el a prossniti repülőtérre. Az iskolagép kifogástalan állapotban érkezett vissza kalandos utjáról, s miután a katonai hatóságok hivatalosan átvették, azonnal bevontatták hangárjába. *Mares* vezérkari kapitány a leszállás után Prágába utazott, hogy a nemzetvédelmi minisztériumban jelentést tegyen utjáról.

A két szökevény fölött, akik jelenleg a lengyel büntető hatóságok foglyaik, előbb a lengyel bíróságok fognak ítélkezni. *Súlyos testi sértés miatt helyezik őket vád alá, amennyiben elő-*

gátásuk alkalmával súlyosan megsebesítettek egy lengyel csendőrt. Majd ha a lengyel bíróságok által rájuk mérendő büntetést már kitöltötték, kiszolgáltatták őket a csehszlovák hatóságoknak. Az olmitzi hadosztálybíróság, amelynek körletébe a prossniti helyőrség tartozik, már minden előkészületet megtett a büntető eljárás lefolytatására. *Anthon dr.* vezérkari kapitány személyes helyszíni szemle alapján már kivizsgálta az egész esetet és a büntető anyagot feldolgozta. A mostani eljárás kivált annak a kivizsgálására fordítja figyelmét, hogy megállapítsa nyerjen, vajjon katonai fegyvelemsértés tette-e lehetővé *Marek és Mika* dezertálását. A vizsgálat eddigi eredményeképpen *letartóztatták és az olmitzi hadbíróság fogházába szállították azt a katonát, akit a szökevények a prossniti repülőtér megedőjébe becsaltak, leütöttek s gúszbakötöttek, hogy aztán akadálytalanul megszöktethessék a repülőgépet.*

HIREK

AZ ÁRPA

Délben már panaszkodott az asztalnál, hogy a szemhéjjai gyulladtak, nagy fájdalmakat érez és valószínűleg árpa nő majd a szemén.

— Mit akarsz, hisz annak most jó ára van — viccelt az apja és szélesen, öblösen nevettek. A húgai is nevettek. A család is, aki éppen akkor hozta a levest.

Azután nem beszéltek róla többet. De egész délután kedvetlen volt. A dagadt, veres szemhéjjak valami különös, bánatot árnyaltak az arcára. Kéjelegve rángatta fel-alá nehezen mozgó pilláit, jól esett neki a fájdalom. Az irodában is megkérdezték néhányan, mi van a szemével.

— Árpa — legyintett és várta a viccet, hogy mikor aratja.

Egy levelét a főnök rosszaló feleségével kíséretében adta vissza. Egyike volt azoknak a napoknak, amelyeken következetesen nem sikerült neki semmi. Az uccán elvált a kalapemeléseket, a kövér könyvkereskedő a főtéren gúnyos mosollyal köszönt, pedig a legjobb veendő közé tartozik. Fene tudja, mégis bizalmaskodni szokott vele.

Bosszúból nem köszön vissza, de három lépés után már meg is bánja és bosszankodva konstataja, hogy eggyel megint több a haragosa.

Egye fene, gyereink tovább. Kiegyenesedik és unott arcot erőszakol magára. Komikus lehet ezekkel a gyulladt szemekkel. Az ismerősök különösen, kutató néznek az arcába, mintha tintacerezás lenne az orra. Lehe, hisz a multkor is csupa vörös tinta volt, mikor azt az átkozott kimutatást csinálta. A főtéri cipőüzlethez rohan, ahol tükrökkel bélelt a kirkakat. Nem, tintacerezusa nincsen az arcán, de a szeme alaposan megdagadt. Mint egy veres, alakatlan húscsomó. Legjobb lenne hazamenni.

Valaki szembe jön.

— Szervusz Merkler.

Merkler megáll egy pillanatra dévaj részvétellel.

— Hova néztél a szemekkel?

— Hagyjatok már békét, mindégység ezt kérde: Nem látod? — teszi hozzá gúnyosan.

— Jössz káfanába este?

— Lehet! Nem tudom.

Merkler csodálkozva el. Nem kellett volna ilyen kurtán-furesán felelgetni. Jó fiú és egyike azoknak, akik fenntartás nélkül ismerik el a fensőbbiséget.

Félhétkor Ilus várja a K. uccában. Egy kevés izgalmat érez, amikor Ilus közel-létére gondol és a rejtett fehér padra a parkban.

Iluson új tavaszi ruha feszült, friss, kisportolt mai leánytest. Hüvös székerelemmel szokta megnézni néha a lányt és a szemébe vágta, ha új ruhája nem tetszett.

Ilus éremtelen nézett az arcába:

— Az Istenért, mi van magával?

Megtapogatta a szemhéjját. Az átkozott daganat pirosan és élön saigott, mint egy sziv, amit kiüttek a bordák paradijsomából. Nem kellett volna eljönnie, legalább Ilus előt ne mutatkozott volna ezzel a nevétséges ábrázattal. Mintha valami idegenkedő, undoros sánálatot is észrevenne a lány arcán. Nem is csoda. Meg is érti, hiszen őt is de-guszálni tudta minden pattanás Ilus arcán, minden begombolatlan gomb Ilus ruháján. Ilyenkor kedvetlen volt és jég-csapok lögtak a szavairól.

A leány kedveskedve nevettek. Hogy ő nem úgy gondolta, nevétséges csak nem hiszi talán, hogy egy ilyen külsőség, igen egy ilyen jelentéktelen külsőség elidegeníthetné őt föle. De megcsokolni azért nem engedte magát. Majd... édes, ha megint szép lesz a szeme.

Akkor bánatosan nézett Ilusra.

Sokat volt úzamban ez a nézése, az ajakárok bátoratlan egyenesedése, va-

solyféle volt ez a tekintet, mely tulrévedt fákön és házakon, az ég piros cseréptejét firkészte ez a tekintet és máskor árvitt értelmet ajándékozott az arcnak. Most groteszk lehetett és bukfenező, mint pityergő bohóce.

A lányra, ki e pillanathban önkénytelenül és tüstént megbánva elnevette magát. Azután nem emlékszik tisztán, mi történt.

Mintegy ájulásban és világtalan dühvel vágta tán mellbe a lányt és messzire taszította magától, mint a leprást, hogy végigvágódik a fűvön hangosodó sírás-sal és csunya szavakat kiáltoz feléje, mikre azelőtt puhának és előkelőnek találta volna e leányt.

— Vaksi disznó — ezt is hajtogatta egyre. Milyen érdekes e friss és muló nyomorekság, mely oly halálos bizton-sággal rögződött meg Ilusban, hogy már azzal fizet a mellbeütésért, valamint föld-reteperésért.

Mert pedig zsebkendő szorítva saigó szemének végső nélkül hagyván a lányt megindulna a város felé, fölkel az is és ajakbiggyeszte simogatja a ráncokat, kopott szoknyát, mint öregember arcát, gyengéden és nem ér meg neki többé egy pillantást a fiu.

Ami ahogy befordul a sarkon, hogy nem áthatja már, boldogan simít végig a vállán, azon a tájon, ahol a fiu ökle érte és halkat sikolt az örömtől, hogy e kitörő vad férfiaság mind az övé és érte e halkat sikolt az örömtől, hogy

És ennek a pernek áradó boldogságában megbocsájtott már a szemnek is, mely gyulladással volt és undorító.

Debreczeni József

*

VÁROSI SZÍNHÁZ. Csütörtök, február 9: *Dohnányi Ernő* világhírű zongoraművész és zeneszerző hangversenye. Jegyeladás hétfő, január 30-ikától a színházi pénztárnál.

*

— Poincaré pénzügyi expozéja a román kamarában. Párisból jelentik: A kamara esütörtöki ülésén Poincaré miniszterelnök szólalt fel, hogy a kormány pénzügyi politikáját körvonalazza. Expozéjában Poincaré rámutatott arra, hogy az 1927. év döntő fordulatot jelentett a francia pénzügyi politikában és hogy a mult évvel végetért a francia pénzügyi politika válságos korszaka.

— Csehszlovákia újabb fegyverszállítmányt küld Csangcsolinak. Tokióból jelentik: A »Prága« nevű gőzös a Csang-Csolinnak küldött fegyverszállítmánnyal Fsing-Tauba érkezett. A Csang-Csolin tábornaghoz közelálló körökből híre jár, hogy a tábornagy újabb külföldi fegyvermegrendeléseket tett és pedig ugyancsak Csehszlovákiában.

— A nemzetközi vegyes bíróság ki-mondta, hogy a földreform Csehszlovákia belügye. Lausannéból jelentik: Szerdán írták alá a vegyes csehszlovák-magyar döntőbíróóság ítéletét Hadik grófnak a csehszlovák állam ellen indított pörében. Az ítélet elutasítja Hadik gróf képviselőinek kifogásait a csehszlovák törvényhozás és a földreform végrehajtása ellen és teljes egészében igazat ad a csehszlovák téziseknek, hogy a földreform a csehszlovák állam belső ügye. Azokat az intézkedéseket, amelyeket 1927. októberében a vegyes bíróság elnöke provizórikusan elrendelt, az ítélet megszünteti és ezzel a csehszlovák földreform további végrehajtása nemcsak Hadik gróf birtokain, hanem mindazokon a birtokokon, amelyeknek tulajdonosai külföldiek, nemzetközi jogi szankciót nyert. A Hadik gróf birtokain alkalmazott kényszerigazgatást az ítélet minden korlátozás nélkül fenntartja. Az ítélet nem áll ellentétben a csehszlovák kormány által képviselt elvvel, hogy a vegyes döntőbíróóság nem kompetens a csehszlovák földreform törvényszerűsége ügyében dönteni. Az ítélet kifejezetten méltatja a csehszlovák földreform szociálpolitikai jelentőségét. A szövegről a közeli napokban boesátták közre.

— Bosszúból megöltek egy szkopljai ügyvédet. Szkopljéból jelentik: Az elmúlt éjfel ismeretlen tettes meggyilkolta Sztrojanovics Bora tekintélyes fiatal ügyvédet. A nyomozás eddig arra a megállapításra jutott, hogy a gyilkosság bosszú műve, ami azért is valószínű, mert néhány kliense már hosszabb ideje fenyegette az ügyvédet bizonyos szabály-talanságok miatt.

— **Leleplezték egy háború alatti robbantás tettesét.** Hamburgból jelentik: A rendőrségnek végre sikerült leleplezni azt az egyént, aki 1917-ben felrobbantotta az Oldenburgban levő Aalhorn tengerészeti léghajó csarnokát. A katasztrófális robbanásnak ötvenen estek áldozatul. A rendőrség még titokban tartja a tizenegy évvel ezelőtti büntelt elkövetőjének nevét és csak annyit közöl, hogy az illető most tekintélyes nagybirtokos. A vizsgálat folyamán kiderült, hogy a tettes kémiszolgálatokat teljesített és a robbantást az angol hadügyminisztérium megbízásából hajtotta végre két millió márka jutalom ellenében.

— **Felemelték az iskolakötelesség korhatárát Franciaországban.** Párisból jelentik: A kamara iskolaiügyi bizottsága elvileg elfogadta azt a törvényjavaslatot, hogy az iskolakötelesség korhatárát a tizenegyedik életévben állapítja meg. A korhatár eddig a tizenkettedik életévig terjedt.

— **Megtalálták Bering híres expedíciójának okmánytárát.** Irkutskból jelentik: Sikerült megtalálni a híres kutató, Berling expedíciójának okmánytárát. Az okmányok Bering második expedíciójának történetét mondják el és az 1736-ik évből származnak. Az okmánytár fel dolgozását már meg is kezdték.

— **Politikai betörés a vilnai lett konzul lakásába.** Varsóból jelentik: Vilnában ismeretlen tettesek betörték Dona lett konzul lakásába. A betörők felfeszítették a konzul irodáját s abból politikai fontosságú iratokat vittek magukkal. A pénzt s az ékszereket nem hántották, ezért valószínű, hogy a betörésnek politikai háttere van.

— **Kormánycsapatok és felkelők harca Mexikóban.** Mexikóból jelentik: Erős kormánycsapatok megtámadták Michoacan államban a fölkelők erős hegyi állásait és szétugrasztották őket. A kormánycsapatok részéről 1000, a fölkelők részéről pedig 500 ember alott harcban. A kormánycsapatok 16 halottat és 12 sebesítet vesztek.

— **A vahabiták s az iráni csapatok véres harca.** Basraból jelentik: Ibn Akhvan sejk vezetésével Jaharak város közelében a vahabiták újból berontottak az iráni területre. A támadó csapatok 300 tevéből és 100 lovasból állottak. A vahabiták igen sok lakost lemészároltak és tevében meg más állapotban nagy zsákmányra tettek szert. Azonnal csapatok indultak üldözésükre és egy harminc autón haladó osztag Koveitnél beérte a vahabitákat. Heves ütközetre került a sor, amelyben mindkét fél nagy veszteségeket szenvedett. A koveiti uralkodósalád három tagja is megsebesült s egyikük bele is halt sérüléseibe. A koveiti csapatok visszaszerezték az elrabolt zsákmányt.

— **Újból működnek a csikágói banditák.** Csikágóból jelentik: Szerdán a csikágói bűnkrónikának megint igen élénk napja volt. Így például bankrablók egy banktisztviselőt egész éjszakán zárva tartottak a bankhelyiségben. A banditák akkor távoztak el, amikor kora reggel kinyitották a biztonsági ajtót és negyvenezer dollárt vittek magukkal. Egy más társaság negyvenezer dollárnyi értékű ékszert rabolt, míg egy hölgytől hétezer dollárt raboltak el. Jellemző, hogy mindezek a betörések egy ünnepi bankett után következtek, amely banketten a rendőrfőnök felköszöntőjében biztosította a város közönségét, hogy Csikágó olyan város, amelyben aránylag kevés bűneset történik.

— **Kivégeznek egy négyszeres gyilkos csendőrkáplárt.** Szkopljéból jelentik: A felebbviteli bíróság és a semmitőszék jóváhagyta a halálos ítéletet Sztankovics Blagoje volt csendőrkáplár ellen, aki féltékenységi rohamában bajonettel agyonszurta menyasszonyát és annak barátnőjét, azután szolgálati fegyverével lelőtt két férfit. Sztankovics Blagoje a bíróság előtt azzal védekezett, hogy a két férfi merényletet követett el menyasszonya ellen, a barátnő pedig lebeszélni igyekezett arról, hogy hozzá feleségül menjen. A most már jogerőssé vált ítéletet még február hó folyamán végrehajjták.

Ketten beszélnek

Az egyik boszniai községben élve eltemettek egy embert, aki csak a lezárt koporsóban tért magához és a sírba való leeresztés előtt adott életfelt magáról. A temetési szertartás éppen folyik, a pap az elhunyt érdemeit melleltja, amikor dörömbölni kezd a halott.

— Élete virágjában távozott körülünk... jelleme, egyénisége...

— Hej! Hej!... (fojtott dübörgés a koporsóból).

— Örök példaként...

— Kinyitni... zr... dr...

— Micsoda lárna ez?

Egy gyászoló szomszéd:

— Bizonyára a macska...

A koporsót felteszik a gyászkozsira. Az özvegy zokogva meséli a körülötte állóknak:

— Aranyos jószive volt... a légynek se vétett soha...

— Kinyitni! (A koporsó magától rezegni kezd.)

— Az utolsó ingét is odaadta a szegénynek...

— Még nem haltam meg!... (A koporsó ugrál.)

— Ni, mozog a koporsó!

— Ugy látszik kiesezett a támasztófa. (Erősen beöcöckelik.)

— Szegény Jakob... ha eszembe jut...

(Kiérnek a temetőbe. A koporsót éppen le akarják engedni a sírba, amikor ismét zajongani kezd a halott.)

— Kinyitni! az ördögbe is!

— Micsoda izetlen tréfa ez? Ki kiabál?

— Biztos egy hasbeszélő.

— Kinyitni! (A koporsó recseg-rohog.)

— Elég volt a mókából! Ez már kegyeletlenség. Eresszék le a koporsót!

(A kötelek megfeszülnek, de ekkor felpattan a koporsó fedele és kilép a halottnak vélt ember. Mindenki meg van rökönyödve. Elsőnek az özvegy tér magához.)

— Nahát micsoda mázlid van Jakob, ha csak két perccel később...

— Akkor te végérvényesen özvegy maradsz...

Karantfogva távoznak a temetőből. Az özvegy letépi a gyászait, a napidíjas sírásók pedig dühösen a földhöz csapják az ásóluhat. Öreg sírásó:

— Pedig már olyan biztos voltam abban a külön spriccerben...

— **MacDonald bírálata az angol memorandumról.** Londonból jelentik: Macdonald Rochesterben tartott beszédében élesen bírálta az angol kormány biztonsági memorandumát. A német kormány nyúl szemben Anglia olyan memorandumot küldött be, amely gyenge és semmit sem tartalmaz a nagy alkalom felhasználására.

— **Gyászmise Szobonya Bertalanné lelkiüdvéért.** A szerdán elhunyt Szobonya Bertalanné lelkiüdvéért a gyászmisét szombaton, február 4-én délelőtt fél tíz órakor tartják meg a Szent Teréz-templomban.

— **A katolikusok üldözése Mexikóban.** Párisból jelentik: A Calles-kormány továbbra folytatja a katolikus egyház üldözését. Legutóbb a Kolombus-loyagok rendházában tartották házkutatást és nagymennyiségű okmányt foglaltak le. A háromszáz elfogott katolikus közül a legtöbbet, tíz papnak és négy asszonynak a kivételével, szabadlábra helyezték.

— **Megegyezés a Tanger-problémában.** Londonból jelentik: A Daily Telegraph diplomáciai munkatársa szerint Spanyolország és a Népszövetségbe való visszatérése kapcsolatban áll a francia-spanyol megegyezéssel Marokkó kormányzásának ügyében. A konfliktus szerezés megoldására a kilátások rendkívül kedvezőek. Amint Páris és Madrid a Tanger-problémában megegyezésre jutottak, az eredményt azonnal közlik Rómával és Londonnal. A négy hatalom azután együttesen folytatja tárgyalásait. Megegyezésüket a Tanger kormányzásának kérdésében érdekelt összes hatalomnak előterjeszti.

— **Könyv — Film — Rádió.** A Bácsmegyei Napló vasárnapi számának Könyv — Film — Rádió rovata a teljes és pontos rádióműsoron kívül a következőket tartalmazza:

Párvány András: Suvorin Alexej tana: Gyógyulás éhezés útján.

Kemény Ferenc: A magyar könyv Magyarországon.

Gustav Meyrink iantasztikus élete. A cikk keretében a jubiláns regényíró elmondja letartóztatásának és bebörtönzésének történetét.

Dr. Geleji Dezső: O Cincarina. A cincárokról írt nagyon érdekes könyv ismertetése.

A **Film** rovatban: Donna Juanna, Elisabeth Bergner új filmje.

Ezenkívül könyv és folyóirat ismertetések.

A Bácsmegyei Napló irodalmi mellékletének egyéb tartalmát a szombat reggeli lapban közöljük.

— **Álarcosbál a szuboticali Tiszti Otthonban.** A szuboticali Tiszti Otthon február 11-én este kilenc órai kezdettel álarcosbált rendez. Külön meghívókat nem bocsájtanak ki, ezért a vezetőség ezúton hívja meg mindazokat, akik rendszerint hivatalosak a tisztimulatságokra és bajtársi estékre. Álarcos-igazolványokat a Komanda Meszta ad ki naponta 8—1/1 és 3—6 óráig. Igazolvány nélkül nem bocsájtanak be álarcosokat a terembe.

— **A franciaországi zsidó egyesületek nagygyűlésen tiltakoztak a romániai zsidók üldözése ellen.** Párisból jelentik: A franciaországi zsidó egyesületek Párisban nagygyűlést tartottak amelyen mintegy huszezer főnyi tömeg jelent meg. A gyűlésen a romániai zsidók üldözésével foglalkoztak. Az ülésen felszólt Henri Pathé, a kamara alelnöke. Marc Sangnier, a kisebbségi szerződés volt parlamenti előadója, valamint Leon Blum szocialista képviselő. A gyűlésen viharos jelenetek voltak. A megjelent román diákok közbeszólásaikkal többször megzavarták a szónokot. A gyűlés végül határozati javaslatot fogadott el, amelyben tiltakoztak a román kisebbségeket üldöző politika ellen.

— **Ujabb letartóztatás a beogradi verekedések miatt.** Noviszadról jelentik: A beogradi rendőrség megkeresésére a noviszadi rendőrség, mint jelentették, letartóztatta és Beogradba kísértette Jevgyevics Dobroszlávot, a Vidovdán főszervezőjét a január 29-iki beogradi uccai tüntetések alkalmával történt verekedések miatt. A beogradi rendőrség utasítására a noviszadi rendőrség Rapaies Bogoljubot is letartóztatta és szintén átadta az Uprava Gradának. Az Uprava Grada főnöke, Atyimovics rendőrfőnök kijelentette az újságíróknak, hogy Jevgyevics ellen azért indult eljárás, mert többen feljelentették, hogy kétrendbeli súlyos és négyrendbeli könnyű testi sértést követett el.

— **Tizenhatezer dinárt csalt ki az államvasutaktól négy láda tégláért egy molli mézárasmester.** Molról jelentik: Furfangos módon károsította meg a jugoszláv államvasutakat Csuresics Milenkó molli mézárasmester. Az elmúlt héten négy ládat adott fel a molli vasutállomáson azzal hogy sajtot és szalonnát tartalmaznak. Az árak feladásakor elővételi hitel címén tizenhatezer dinárt vett fel. Az állítólagos élelmiszeres ládákat Csuresics a saját címérel küldette Vrsacra. Minthogy az árakat senki sem váltotta ki, a vrsaci vasutállomáson el akarták árverezni. A felbontásnál kiderült, hogy a ládák fenéki szalmával és kődarabokkal voltak kirakva. Csak a tetején volt egy vékony réteg szalonna és szappan. Amikor az árverésen rájöttek a csalásra, nyomban jelentették az esetet a vrsaci állomásfőnöknek, aki azonnal intézkedett, hogy Csuresics ellen család vétsége miatt eljárást indítsanak. A család mézárás ugyanekkor egy másik láda követ akart feladni a molli állomáson »sajtmentű« tartalmazással. A rendőrség még a helyszínén felbontotta a ládat, amelyben sajt-helyett téglá darabokat találtak. Csuresicsot, bár a testvére a kicstalt összeg felét, nyolcezer dinárt visszafizetett az államkincstárnak, letartóztatták és a vizsgálat befejezése után át fogják adni a szuboticali ügyészségnek.

— **Terrorista szervezetet fedeztek fel Besszarábiában.** Bukarestből jelentik: Besszarábiában terroristák szervezetét fedeztek fel, amelynek fészke Soroca és Ataki községek voltak. A terroristák két vezető, akik a Dnyeszteren túlról valók, letartóztatták. Kézigránátokat és bombákat találtak náluk s ezekkel akartak merényleteket elkövetni.

— **Életunt aggastyán.** Varazsdinből jelentik: Kirschner varazsdini egyenruhakereskedő vasárnap délután a Drávába ugrott és mire kifogták, már halott volt. A hetvenkét éves köztisztviselőben álló kereskedő gyógyíthatatlan betegség miatt vált meg az életől.

Ne kinozza gyermekeit a közönséges, nyulós csukamájolajjal 11720-1
hanem adja nekik a kellemes ízű és illatú **JEMALT**-ot. A gyerekek nyálánkságszámba veszik. Kapható minden gyógyszerárban és drogériában

— **Kiállítás a francia forradalom emlékeiből.** Párisból jelentik: Herriot kultuszminiszter szerdán nyitotta meg a francia forradalom emléktárgyainak kiállítását. A kiállításon rendkívül sok értékes történelmi emlék és okmány sorakozik fel a nagyjelentőségű időkben.

— **A noviszadi céllövész egyesület közgyűlése.** Noviszadról jelentik: A noviszadi polgári céllövészegyesület igazgatósága Bogdanovics Zsivorád elnökletével szerdán este tartott ülésén elhatározta hogy idei közgyűlését február 26-ikán, vasárnap fogja megtartani.

Orvosi szaktekintélyek
torokgyulladás, megfűlés, náthaláz ellen legtöbbször a **Panflavin-pasztillákat** ajánlják, mert ezek megsemmisítik a szájba és garatüregbe került **betegségkórokozókat**, a gyomrot nem támadják meg és kellemes az ízük. Kapható gyógyszerárakban 10939

— **A szuboticali jogi fakultás dékánjának királyi kiténtetése.** Ófelsége Alekszandar király ukázt irt alá, melylyel Markovics Csedimir dr.-t, a szuboticali jogi fakultás dékánját a Szent Száva-rend harmadik osztályával tüntette ki.

— **A vonat elé vetette magát, mert meghalt a vőlegénye.** Beogradból jelentik: A topcsideri állomás közelében a pozsareváci vonat elé vetette magát Pavlovics Katarina, a Narodna Banka tisztviselője. A lokomotív kereké lemetsette a leány fejét. Az öngyilkosságot Pavlovics Katarina bánatában követte el, mert vőlegénye meghalt.

Éjfélűtött!
Ez az óra, melyben minden fájdalom teljes erejével jelentkezik. Legyen otthon tehát mindig egy csomag **Aspirin tableta** ezek nyomban enyhítik a fej-, fül- és fogfájást. **Kövefelje azonban az eredeti „Bayer” csomagolást, a kék-fehér-piros szavafossági jeggyel.**

A petrovozelői képviselőtestület közgyűlése. Petrovozelőről jelentik: Hétfőn és kedden gyűlést tartott a petrovozelői képviselőtestület, amelyen a tisztviselők javadalmazását állapították meg. Az egyik ellenzéki képviselőt, aki bűnbarlangnak nevezte a községházat, széksértésért háromszáz dinárra büntette a többség. A képviselőtestület pályázatot ír ki: egy községi orvosi, kilenc tisztviselői, nyolc szolgáló, két takarítói, egy udvarosi, egy gépirői s egy napi-dijas állásra. A pályázatok idejét az újságokban megjelent hirdetésektől számítva tizenöt napon belül kell beadni. A rendőrök létszámát tizenkettőtől tizenhatra emelték fel. A legelődíjakat dísznő és juh után harminc dinárban állapították meg. A rokkantak kérelmét egyelőre levették a napirendről. A község háromszáz öt fát vágat ki az erdejéből és ölet háromszáz dinárral fizeti.

A moli előljáróság megválasztását jóváhagyta a főispán. Molról jelentik: Vida Péter, a magyar párt elnöke és társai, valamint Veljkovics Ilija adóügyi jegyző megjelölték a január 5-ikén megejtett jegyző és orvosválasztást. Raics Szevetiszláv főispán a felelősséget elutasította és a választást jóváhagyta. Vida Péter és társai a főispán döntése ellen a közigazgatási bírósághoz felelősséget.

Elnökség a sztarakanizsai demokráta pártban. Sztarakanizsáról jelentik: Nagy érdeklődés előzi meg a kanizsai demokráta párt vasárnapra hirdetett tisztújító közgyűlését. A jelenlegi pártelnök Alekszics ellen négy ellenjelölt vonul fel: Milkó József, Boics Dragics, Prohászka István és Medgyessy István. Az elnökjelöltek köré csoportosult frakciók erős propagandát fejtenek ki jelöltjük érdekében.

A fegyverviselési engedélyek meghosszabbításának határideje. A szubotica rendőrség, tekintettel arra, hogy eddig nagyon kevés kérvény érkezett be a fegyverviselési engedélyek meghosszabbítására, újabb felhívja a fegyvertulajdonosokat, hogy az engedélyek meghosszabbítását február hó 20-ig feltétlenül kérelmezzék. A határidő elmúltával azoktól, akik nem kérték a fegyverviselési engedélyek meghosszabbítását, elkobozzák a fegyvert s ezenkívül szigorúan meg is büntetik őket.

Február 17-ikén közgyűlést tart Szubotica város. Szubotica város közgyűlését február 17-ikén tartják meg. A közgyűlésen a felmentett városi tisztviselők nyugdíj- és végkielégítési ügyében fognak határozni s valószínűleg ezen a közgyűlésen fogják megválasztani a képviselőtestület bizottságait. A közgyűlést csak Szűcs Károly dr. polgármester Párisból való hazaérkezése után fogják összehívni. A polgármester — értesülésünk szerint — február 10-ikén érkezik vissza Párisból.

Matica Szrpszka 1826—1926. A noviszadi Matica százéves fennállása alkalmából kiadott emlékalbum most került a könyvpiacra. A terjedelmes, vastkos, illusztrált díszkönyvben a széleskörű Matica történetét és működését ismertetik részletesen, minden oldalról. Dr. Ivics Aleksza az 1826-ban Pest városában történt megalakulástól a Noviszadra költözésig (1864.), Balubzics Mirko pedig innen kezdve 1918-ig terjedő időszakot dolgozta fel. Szajics Váza a Maticának az irodalom fejlesztése, Vrhovac Radivoj a szerb nyelv, dr. Radolcsics Nikola a történetírás, Gracics Jován a klasszikus irodalom körül kifejtett működését ismerteti. Banica Szevetiszláv a Maticának az új irodalomhoz való viszonyát tanulmányozta. A Matica és a szerb irodalomtörténet kapcsolatáról, a szláv kölcsönösség megnyilvánulásáról, filozófiai, pedagógiai, természettudományi kiadványairól, a népegyesítés és a mezőgazdasági kultúra körüli érdemeiről, Kicsovics Miras, dr. Radojesics, dr. Szlankamenac Prvos, dr. Kirilovics Dimitrije, dr. Hadzsi Jován, dr. Vujevics Pavle, dr. Jovanovics-Batut Milán és Csirics Kamenko írtak. Szajics Váza a Matica fondjai, alapítói, érdemes tagjai és tisztviselői, Lotics Ljubomir a jötevők és alapítványai, Matanovics Veljko a vagyoni állapot, dr. Koszics Milán a díszközösségek, dr. Szubotics Kamenko a Matica könyvtára felett tart szemlét.

A semmitőszék helybenhagyta Berec Kálmán szrbobráni plébános rágalmazóinak büntetését. Noviszadról jelentik: A noviszadi semmitőszék kedden ítéletet hozott a szrbobráni katolikus egyház néhány híve és Berec Kálmán plébános között már régóta fennálló ellentétek ügyében. Sendula Sándor szrbobráni földmives, Szép Antal kovács és Veres András földmives múlt évi januárban röpiratban támadták meg plébánosukat, amiért a noviszadi törvényszék a három vádlottat egyenként ezer-ezer dinár főbüntetésre és ötszáz-ötszáz dinár mellékbüntetésre ítélte. A felelősséget a bíróság és most a semmitőszék is helybenhagyta az ítéletet.

Öngyilkos lett, mert elhagyta a felesége. Szomborból jelentik: Pécsi Iván 22 éves jómódu sztanicsi gazda a múlt év nyarán nősült, azonban a fiatal házasság nem élték boldog családi életet, mert a fiatal férj az utóbbi időben állandóan korcsmázott és ezért napirenden volt a házasságok között a családi perpatvar. Kedden este újból ittas állapotban jött haza Pécsi és amikor felesége ezért szemrehányással fogadta, botjával az asszonyt véresre verte, úgy hogy az szüleihez menekült. A férj emiatt elkeveredve felment a padlásra és felakasztotta magát. Az asztalon egy cédulát hagyott felesége részére, melyre a következőket írta: »Boecsás meg, mindennek én vagyok az oka. Keressetek a padlásra«. Megállapították hogy Pécsi kedden a késő esti órákban akasztotta fel magát.

Az evangélikus egyháztörvényszék jóváhagyta a novivbázi lelkészválasztást. Noviszadról jelentik: A német evangélikus egyháztörvényszék második fokon jóváhagyta Lébherz Henrik novivbázi evangélikus lelkésznek felelősséget folytán megválasztását.

Újabb letartóztatás a berlini bankcsalás ügyében. Berlinből jelentik: A napokban letartóztatott Bergmann bankár a Lombardbank igazgatójának ügyében, aki, mint ismeretes, több mint ezer embertől tömérdek pénzt csalt ki, csütörtökön letartóztatták Jakobi államügyész-ségi tanácsost, aki ellen az a vád, hogy Bergmannról kedvező információt adott azoknak, akik az igazgató utasítására hozzáfordultak felvilágosításért és ezért anyagi ellenszolgáltatásban részesültek.

Pártközi értekezlet a noviszadi városi tisztviselőkérdésben. Noviszadról jelentik: Dr. Borota Branisláv polgármester péntekre akarta a városi törvényhatósági bizottság rendkívüli közgyűlését egybehívni, hogy azon a régóta húzódó és még függőben levő városi tisztviselőkérdést véglegesen megoldja. A tisztviselőkérdés rendezése ügyében dr. Maties Misa tartománygyűlési képviselő, a demokráta párt elnöke pártközi értekezletre hívta össze a törvényhatósági bizottság ellenzéki pártjait. Az értekezleten egyértelmű megállapodást igyekeztek elérni, hogy a pénteki közgyűlésen a tisztviselőkérdésben valamennyi pártot kielégítő megoldást találjanak. A Pribicevics-párt delegátusai azonban kijelentették, hogy mindaddig nem mennek bele semmilyen érdemleges tárgyalásba, amíg a többség nem reparálja a bizottságok megalakítása alkalmával az ellenzékkel szemben elkövetett sérelmeket, amelyek miatt tudvaivölög az összes ellenzéki bizottsági tagok lemondottak albizottsági tagságukról. Az értekezlet ennek folytán eredménytelenül végződött és annak az a következménye lett, hogy a péntekre tervezett városi közgyűlést elhalasztották.

A német evangélikus egyház konventje. Az evangélikus német egyházkerület január 31-ikén Beogradban Róth Vilmos világi elnök és dr. Popp Fülöp egyházi elnök vezetésével konventet tartott, amelyhez az evangélikus egyház képviselői az ország minden részéről nagy számban vettek részt. A konvent napirendjén dr. Popp Fülöp egyházi elnök terjedelmes évi jelentése szerepelt és a jelentéssel kapcsolatban a konvent több fontos határozatot hozott. Így többek között az egyházi elnököt ezentul püspöki adminisztrátornak fogják címezni. A vallásoktatás körüli nehézségek megszüntetése érdekében a konvent elhatározta, hogy a vallásügyi minisztérium útján memorandumot nyújt át a

közoktatásügyi miniszternek, a memorandumban felsorolja a vallásoktatás körüli nehézségeket és azoknak orvoslását kéri. A konvent a zsinat által elkészített egyházi alkotmányt csak a felekezeti törvény megalkotása után fogja a kormány elé terjeszteni, miért is a zsinat két évre való meghosszabbítását kell kérni. A konvent hozzájárult ahhoz, hogy Noviszadon és Velikibecskereken plébániák létesüljenek. A legfelsőbb egyházi bíróságnak tagjaivá Binder Lajos novipazovai szenior és Sária Balduin dr. ljubljanaei egyetemi tanárt választották meg. A konvent bizottságot küldött ki, amely érintkezésbe fog lépni a szlovák evangélikus egyházzal, hogy a két egyház együttesen építsen egy országos templomot. A konvent további bizottságot választott, amely a papi vizsgák szabályzatait fogja kidolgozni. Végül a konvent elhatározta, hogy az amerikai szeretetadományokból a kevésbé tehetősebb egyházközösségeket, lelkészeket, azok özvegyeit és árváit fogják segíteni.

A Marica grófnő tizenkettedik előadása. A szuboticai Katolikus Legényegylet működő gárdája vasárnap délután fél 4 órai kezdettel tizenkettedszer hozza színre a Marica grófnőt. Jegyek elővételben Krécsi könyvkereskedésben kaphatók.

E. Szécsi
„PHILATELIA“
 Bácskakereskedés Subotica Cirja Metoda trg 53
 (Teréz templommal szembeni sorban).
 Nagy választék 100 fősdi bélyegekben, Legúj bb kiadásu albumok minden nagyságban
 az én álogusok raklaron. 1417

Péntek a végső terminus a forgalmi adóvállalások benyújtására. A szubotica kerületi pénzügyigazgatóság csütörtökön újabb felhívást intézett a forgalmi adófizetőkhez, amelyben figyelmezteti az adófizetőket, hogy február 3-ikán, pénteken jár le a forgalmi adóbevallási izek benyújtásának határideje. A pénzügyigazgatóság felhívja az adófizetőket, hogy a bevallási izeket pénteken délig a városi adóhivatalnál feltétlenül terjesszék be. Adóvállalási izek a könyvkereskedésekben kaphatók.

A Szuboticai Tennis Sportklub tenestéje. A szuboticai Tennis Sportklub szombaton tartja meg a Nép kör helyiségében teaestjét. Meghívók az egylet tagjainál, valamint a Kovács és Gelányi csemegeüzletben kaphatók.

Küldjön nekünk egy levelezőlapot
 és ingyen és díjmentve megkapja az új
PHILIPS árjegyzéket
 VIKING ZAGREB, ul. Bar. Jeačića 2
 08

Öngyilkos lett egy jaraki gazda. Noviszadról jelentik: Jarak községben csütörtökön Schifferman József harminckilenc éves gazda felakasztotta magát az ablakfára. Az öngyilkosságot anyagi gondjai miatt követte el.

Uj gyógyszerészszaklap indult és felemelték a patikaszeresek árát. Noviszadról jelentik: A szerbiai gyógyszerészszövetség »Apotekar« cím alatt havonta megjelenő új folyóiratot indított, amelynek első száma a napokban jelent meg. A szerbiai gyógyszerészek ezt a lapot abból a célból indították, hogy azon keresztül harcoljanak az egészségügyi minisztérium ellen, mert a munkásbiztosító pénztárak számára kiszolgáltató gyógyszerek árát túlalacsonyban szabta meg. Minthogy Markovics Andrija, az egészségügyi minisztérium gyógyszerészeti osztályának főnöke »Glas Apotekarstva« címen már régebbi idő óta egy gyógyszerészeti szaklapot szerkeszt, az »Apotekar« első számában támadja az osztályfőnököt. A gyógyszerészek és az egészségügyi minisztérium közötti harc különben békés elintéztést nyert, amennyiben — értesülésünk szerint — az egészségügyi minisztérium a napokban rendeltet fog kiadni, amely január elsejével való visszaható erővel a munkásbiztosító pénztárak számára kiszolgáltató gyógyszerek árát lényegesen felemeli.

Meglopták a vonaton. A szubotica határrendőrségen Steiner Arnold vukovári kereskedő feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, hogy csütörtökre virradó éjjel a Kikinda—szubotica vonaton ellopták irattáskáját, melyben értékes iratok voltak. A kereskedő nem tudott visszaemlékezni senkire, aki gyanusnak tűnt volna fel előtte, amíg igen megnehezíti a nyomozást.

A karnevál nagy álarcosbálját Noviszadon február 4-ikén rendezi meg a Juda Makkabi a Szloboda nagytermében. A rendezőség, úgy mint az elmúlt években az idén is kiváló fog nyújtani a technikai rendezés és teremdekorációt illetően. Meghívók a Lipković-teremben reklámolhatók. Belépődíj 30.— dinár.

Öngyilkosság vagy haláleset? Noviszadról jelentik: Bacskepurovozelőn csütörtökön hajnali öt órakor Csabai János tizennyolc éves bérést, Dojics Bosko alkalmazottját, szobájában holtan találták. Mellette volt a vadászfegyver, amelynek tölténye a szívet járta át. A csendőrség nyomozást indított annak megállapítása végett, hogy öngyilkosság, vagy szerencsétlenség történt-e.

Számos női bajnál a természetes »Ferenc József« keserűvíz használata végtelen nagy megkönnyebbülést szerez. A nőorvosi klinikák bizonyítványai tanúsítják, hogy a rendkívül enyhe hatású Ferenc József vizet különösen a szülészeti osztályon a legjobb sikerrel alkalmazzák. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

KINTORNA

— Ella barátnőm ép oly kalapot vett, mint én.

— És most nem beszél veled?

— Most még beszél, de nem fog, ha meglátja, hogy az enyémet a szakácsnőmnek adtam.

*

Panaszt tett a járásbírósnál Nagy András becsületsértés vétsége miatt Kis Péter ellen, mert ez őt huncut, gazembernek nevezte. A tárgyalás kezdetén a tárgyaló bíró ismerteti a vádat és mondja:

— Nézze, Kis Péter! Magát feljelentette Nagy András, mert róla azt mondta, hogy huncut, gazember, igaz ez?

— Igaz a, tekintetes királyi járásbíró ur instálom, tökéletesen igaz, — de én nem mondtam.

*

A férj, egy hetes veszekedés után elrohant az ügyvédhez és beadja az asszony ellen a válópert. Hazajövet a következőket mondja az asszonynak:

— Most jövök az ügyvédtől. El fogunk válni ágytól és asztaltól.

— Szegény fiam, hát már enni sem tudsz?! — kérdi rezignáltan az asszony.

*

Egy társaságban különböző világfüdőkörül és hotelekről beszélgetnek. Mindenki megdicsért már egy-egy szállodát, mire egy ur — nagy Don Juan — megszólal:

— A legpompásabban mégis a nizzai Imperial-szálloda van berendezve. Képzeld el, ott minden reggel hat órakor egy szolgáló végig csengővel a folyosókon és végigkiált: »Hölgyeim és uraim, vissza a saját szobáikba!«

SPORT

Három mérkőzés lesz vasárnap Szuboticán

A Bácska a Szuboticiai Sporttal játszik

Szuboticán vasárnap három bajnoki mérkőzés lesz: a Bácska—Szuboticiai Sport, SzAND—Szombori ZsAK, SzMTC—Szombori Sport.

A Bácska a saját pályáján találkozik a szuboticiai kék-fehérekkel, akik, mint a vasárnapi mérkőzésen bebizonyították, a korai szezon dacára igen jó formában vannak. A Bácska játékerőjét nem ismerjük, de ahogy a tréningekből következtetni lehet, a volt bajnokcsapat rendszeresen, komolyan felkészült már a bajnoki kampányra és nagy bizalommal veszi föl a küzdelmet. Ha a Bácska megfelel a várakozásnak, erős, heves küzdelem után biztosan győzni fog, ellenkező esetben a Sporté lesz a pálya.

A SzAND-pályán a SzAND—Szombori ZsAK-on kívül az SzMTC—Szombori Sport mérkőzés kerül eldöntésre. A bajnokcsapatnak nem lesz túlnehéz feladata a szombori vasutasok ellen, akik csak tisztességes eredmény elérésére törekedhetnek. Az SzMTC igen veszélyes ellenfelet kap a Szombori Sportban, amely még a vezető csapatoknak is kemény dió szokott lenni. A vascsapatban nem hiányzik a technikai tudás, de lendület dolgában elmarad a Szombori Sport mögött, melynek ez a főereje. Erős, izgalmas játékból a szerencsésebb csapat kerülhet ki győztesnek.

Kisorsolták a bánati bajnoki mérkőzéseket

Beeskerekéről jelentik: A bánati kerület vezetősége kisorsolta a tavaszi bajnokság mérkőzéseit. A sorsolás eredménye a következő:

Március 1-én. Obilics—Schwäbische Kadima—Borac.

Március 18. Kadima—Obilics, Schwäbische—ZsAK.

Március 25. Schwäbische—Kadima, Borac—ZsAK.

Április 1. Radnicski (Beeskerek)—Alibunári SK, Szrbija (Kikinda)—Obilics (Beeskerek).

Április 22. Radnicski (Beeskerek)—Radnicski (Vrsac), Koszovo (Kikinda)—Viktorija (Vrsac).

Április 29. Schwäbische—Szrbija (Kikinda), Radnicski (Vrsac)—Alibunári SK, Május 6. Obilics—Dusan Szilni (Vrsac), Szrbija (Kikinda)—Borac (Beeskerek), Viktorija (Vrsac)—Radnicski (Vrsac), Alibunári SK—Koszovo (Kikinda).

Május 13. Radnicski (Beeskerek)—Koszovo (Kikinda), Dusan Szilni (Vrsac)—Szrbija (Kikinda).

Május 20. Borac—Schwäbische, Obilics—ZsAK, Koszovo (Kikinda)—Radnicski (Vrsac), Viktorija (Vrsac)—Radnicski (Beeskerek).

Május 24. Kadima—Szrbija (Kikinda).

Junius 7. ZsAK—Kadima, Obilics—Borac.

Junius 10. ZsAK (Beeskerek)—Szrbija (Kikinda), Alibunári SK—Viktorija (Vrsac), Dusan Szilni—Kadima.

Junius 17. Borac—Dusan Szilni (Vrsac).

Junius 24. Dusan Szilni (Vrsac)—ZsAK (Beeskerek).

Az előlábók a pályaválasztók.

A Szentai AC új intézőbizottsági tagja. Szentáról jelentik: A SzAK legutóbb megtartott közgyűlésén dr. Pezárski Bránkót, dr. Keczei M. Ferencet, Lederer Jenőt és dr. Biliczki Ferencet az intézőbizottság tagjaivá választotta.

— A sztaribecseji kereskedelmi egyesület évi közgyűlése. A sztaribecseji kereskedelmi egyesület január 29-ikén tartotta meg évi rendes közgyűlését. A régi vezetőség beszámolójának meghallgatása után a közgyűlés egyhangúlag megadta a felmentvényt, majd megválasztották a választásokat. Elnök lett Radosavljevics Vladimir nyomdatulajdonos, alelnök dr. Székely Ignác ügyvéd, jegyző Bogdanovics Zsivkó kereskedő, titkár Csoszics Bránkó. A választmány tagjai: Hadnagyev Iván, Kékics Szilvákó, Bálint Rezső, Markovics József, Doroszlovaszki Csedomir és Klein Jenő.

KÖZGAZDASÁG

Sztankovics miniszter értekezletre hívja össze a komlókereskedőket

Ellenzésre talál a komlójelzési kényszer

Noviszadról jelentik: A komlókereskedők, bizományosok és exportörök egyesületének választmánya csütörtökön a noviszadi tőzsdén König Adolf elnökletével tartott ülésén foglalkozott a kereskedelmi és iparkamara átiratával a komlójelzésről szóló törvénytervezet ügyében. A kamara részéről dr. Mirkovics Mijó titkár, egyetemi tanár vett részt az ülésen. A választmány egyhangúlag állást foglalt az exportkomló kötelező szignálása ellen. Arra az esetre, ha a minisztérium mégis ragaszkodnék a komlójelzéshez, kéri a komlókereskedők, bizományo-

sok és exportörök egyesülete, hogy az csak a komló származására, ne pedig a minőségre vonatkozzék. Ezt a határozatot a választmány átiratban közölte a kamarával és annak támogatását kérte. A kamara egyébként Sztankovics Szevezár földművelésügyi minisztert is megkérte, járjon közben a kereskedelmi miniszternél, hogy a javaslat eredeti formájában ne kerüljön a parlament elé. A miniszter megígérte, hogy a napokban az érdekelteket értekezletre hívja össze, amelyen maga fog elnökölni. A z értekezlet időpontját még nem állapították meg.

Felemelték a rakodási időt a vajdasági pályaudvarokon

A hivatalos lap legutóbbi száma közli a vasúti vezérigazgatóság rendeletét, amely szerint azokon az állomásokon, amelyeken eddig a korlátozott hat órás rakodási idő volt érvényben, február 1-től kezdve visszaáll a rendes huszonegy órás rakodási idő.

A rendelet felsorolja azokat az állomásokat, amelyekre a fenti rendelkezés

vonatkozik. Ezek az állomások a következők: Vrsac, Pancsevó, Velikibeckerek, Velikibeckerek—Becsej, Velikibeckerek—Fabrika, Andrijevi, Kovin, Kovin—Dunav, VelikiKikinda, Senta, Sztaribecsej, Noviszad, Novivrbas, Kula, Cervenka, Sztariziac, Szombor, Szubotica, Novapalánka, Vinkovci, Szlavonbród, Bresko, Samac, Djakovó, Apatin, Bajmok.

A TULSÓ PARTON

Claude Anet regénye (32)

Utunk végső céljához közeledtünk. Estefelé Isabelle és én a hajó elején, a korlátra támaszkodva, vártuk, hogy lássuk az eget elködösödni keleten. A partok felett lebegő szürke por eltakarta szemünk elől a várost. Az alkonyuló nap sugarai arannyal szőtték át a finom átlátszó porfelhőt. Egy kupola, azután sok más kupola bontakozott ki. Minaretek karsu tornyai törtek, mint valami kiáltások az ég felé. A hegyek közül előszökő kékvízű folyótól kettéválasztott város rendületlenül szétszórt házaival jelent meg előttünk a domboldalon. Ezer ablak tükrözött vízre, s a lenyugvó nap tüzvörös fényét. A temetők sötét ciprusai beleolvadtak az alacsony házakat körülvevő kertekbe, terraszok borultak az arany-szary fölé, paloták és kertek lenyultak egészen a vízpartig. Birkák és hajók végtelen sora pihent a Boszporusz vizén. A vitorlákat dagasztó szél széttépte a feltörő füstoszlopokat és elhozta hozzánk a szirénák rekedt hívásával együtt. Karom átfogta Isabelle kezecskéjét és érezte a remegését. Konstantinápolyban voltunk.

Hat hét múlva — még három hónapja sem múlt, hogy elhagytam Orvillet — esküvőnk ünnepeltük a francia követség kápolnájában.

Egy férfi szeret egy asszonyt és meghóditja. A nő tudja, hova visz ez az út, járatos már az öröm országában. De a tudatlan Isabelle... Mi hasznát veszem száz tapasztalat gazdagságának az én szűzies, ártatlan leánykámna? Néhány óra óta a férje voltam és most a szeretője leszek. Rég volt már, hogy Henriette a kedvesem lett, tanulságom nem maradt ebből a szeretkezésből. Az ösztöneink heves lökésének engedünk akkor mindketten, Henriette boldog

volt a fájdalomban is.

Az éjszaka... egy emberpár először fonódik össze, egy remegő kis test, amelyet kimélni szeretnénk, a férfi heves vágya, amit fékezni kell, gyengéd, megnyugtató szavak, ígéretek, izzó, misztikus dadogás, azután csend, majd hirtelen sikoltás... Ah, sohasem felejttem el, hogy simult hozzám Isabelle, összetörve, zavartan büszkén, — arcán még könnyek peregnek, — kis ügyetlen, félénk csókjaikat nekem ajándékozva. Karomban ringatva, szeliden simogattam mult nélküli testét, amelyben érintésem nem ébresztette más cirógatások emlékeit. Isabelle a feleségem volt. Boldogság, komoly, mély öröm töltött el. Megértettem végre, hogy a természet miért látta el zárral a fiatal leányt. Mert így érzéki tényé válik, hogy a kiválasztott férfi az első, az egyetlen. Ennek híján: bizonytalanság, gyötörődés. A nászgyúban Isabelle megmutatta az igazán boldog élethez vezető utat. Itt bizonyosságot nyert az, amit már Orvilleban megsejtettem. Isabelle fölé hajoltam, hálásan csókoltam meg tiszta homlokát. Fáradtan, kissé szenvedőn, aludt, feje mellemen pihent. Szabályos lélekzetvétele egy ütemben működött a szívem verésével és teste most már aggodalom nélkül simult az enyémmhez.

II.

Az ázsiai parton laktunk. Csibuklu és Békos között a Boszporusz partján béreltünk kis elszigetelt, bájos fekvésű török házat. Mme Saint-Aignan és barátnői kijelentették, hogy csak örültek tehát ezt, de mink nem tudtunk ellentálni a vágyunk, hogy elhagyjuk Európát. Isabelle még erősebben ragaszkodott ehhez a tervhez, mint én. Ázsiában élni — ha csak ezer lépésnyire is Therápiától — oly csábító volt, hogy habozás nélkül határozottunk. Hisz nem tudhattuk előre egy ilyen látszólag jelentéktelen esemény távoli jövőre kiható következményeit.

Fából épített házunk egészen a víz szélén ál-

lott; az egész földszint egy nagy terem volt az épület Boszporusra néző részén, a két részre osztott kertet magas fal vette körül, ide nyílt a több szobából álló lakosztály, amit mi szelamliknak neveztünk. Az első emeletet az asszonyok lakosztálya töltötte ki, piciny szobák hosszú sorozata volt ez, amelyeknek művészi faráccsal ellátott ablakai az európai oldalra néztek. A hárembe csak nehezen lehetett bejutni. Őt ajtón kellett keresztül menni, amelyek közül a második automatikusan bezáródott, ha az első kinyitották és így tovább. Ettől az elővigyázatos berendezéstől Isabelle el volt ragadtatva.

— Látod, — mondtam neki — most bezárhatnád téged ide.

— Oh, azt hiszed, — felelte — hogyha egyszer ezek mögött az ajtók mögött vagyok, valaha is kedvem támadna elszökni innen?

A háremnek volt egy kis kertje és benne külön épület a cselédek részére. Egy hamman és egy külön épületrész, ahol a cselédek laktak, tették teljessé gazdaságunkat. Elhatároztuk, hogy ezt az okos beosztást változatlanul megőrizzük és amennyire csak lehet, török módra osztjuk be az életünket. Mivel fázások voltunk, mindenütt nagy fájásnak kályhákat állítottunk fel; egy kollegámtól vettem, aki visszament a szentpétervári követségre.

Kiadtuk a jelszót, hogy európai butorokat ne hozzunk be a yalinkba vagy legalább is azokba a földszinti szobákba, ahol rendszerint tartózkodtunk. Ez rendkívül megnehezítette a választást és leginkább arra kényszerültünk, hogy a falak mellett párnákkal halmozott diványokat állítsunk fel és a diványok mellé kis, alacsony, nyolcszögű vagy kerek asztalkákat tegyünk. Csodálatosan szépek ezek az asztalkák gyöngyház vagy elefántesont berakásaikkal, a törökök elmaradhatatlan feketekávé csészéiket vagy cigarettájukat teszik rájuk.

(Folyt. köv.)

TŐZSDE

Szentai gabonaárak, febr. 2. A csütörtöki piacon a következő árak szerepeltek: Buza 315 dinár, tengeri morzsolt azonnali szállításra 240 dinár, tavaszi szállításra 225 dinár, árpa 240 dinár, zab 220 dinár, rozs 290 dinár, köles 230 dinár, bab 325 dinár, burgonya 200 dinár, heremag 1800 dinár; örlémények: 0-ás liszt 495 dinár, 0-ás g 495 dinár, kettős főzöliszt 475 dinár, heves 320 dinár, nyolcas 230 dinár, konkolydara 23 dinár, korpá 230 dinár. Irányzat: szilárd. Kínálat: csekély. Kereslet: közepes.

Vizállás

A noviszadi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vizek mai állása a következő: Duna: Bezdán 150 (—19), Apatin 210 (—24), Bogojevó 215 (—22), Vukovár 185 (—15), Palánka 160 (—26), Noviszad 160 (—28), Zemun 136 (—16), Pancsevó 124 (—10), Szmederevó 231 (—4), Orsova 185 (—13). Dráva: Oszijek 40 (—8). Száva: Mitrovica 196 (+6), Beograd 84 (—12). Tisza: Senta 42 (—8), Becsej 40 (—5), Titel 166 (—10).

Legnagyobb választék
ELYMEK BEN
 és dívtárakban legolcsóbb árakon
 részle. fizetésre 13047
„ELITA“ gyári leraktnál
 NOVISAD, Miheticeva 19

Vukovics Gerő uri divatáruháza

Pullowerek, fehérneműk, divatnyakkendők és sálak a legfinomabb és legizlősebb kivitelben. P. & C. Habig-szalapok és L. B. O. női- és férfiharisnyák egyedüli lerakata

NYILT-TÉR

Asztalos-műhely áthelyezés

Ezúton értesitem a nb. megrendelőimet és a t. közönséget, hogy *asztalos műhelyemet* Jugovičeva ul. 8. szám alól Jugovičeva ul. 6. szám alá helyeztem át.

A t. közönség további megrendeléseit kérve

Rizsányi Pál
asztalos mester

Tisztelettel közöljük vevőközönségünkkel, hogy az eddig a Vilsonova ulica 7. szám alatt volt

irodánkat
a Városi bérpalotába
helyeztük át

Egyedüli telefonszámunk:
192

Weitzenfeld és társa

Értesítés

Tisztelettel értesitem nb. vevőimet és megrendelőimet, hogy **férfi szabóműhelyemet továbbra is szakértelemmel vezetem.** Kérem a nb. vevőim és megrendelőim további szives pártfogását.

Özv. Miskolczy Vincéné

Utások figyelmébe!

Felhívom a t. utazóközönség figyelmét, hogy **Novi Bečejen a Royal-Szállót átvettem,** a szobákat újból bebutoroztattam, továbbá állandó jó házi konyhát tartok, mit a t. utazóközönség figyelmébe ajánlok. — Kérve szives látogatást

N. Dimitrijević,
a Hotel Royal vendéglőse, Novi Bečeje

KOMLÓSPÁRGÁT

kedvező árak
mellett ajánlunk

FONÓ- és KÖTÉLVÉRŐGYÁR R. T.

ODZACI
KÉRJEN ARAJANLATOT!

Kék kő 99%-os

Montekattini olasz, még
a régi árban kapható

SUGÁR MANÓ

SUBOTICA. TELEFON 47

Három világhírt francia

kerékpár és motorkerékpárgyár megfelelő képviselőt keres

Jugoszláviára

A vezérképviseletet később a legmegfelelőbb képviselőnek adjuk át. Alánlatok W 121* jellegűt a RUDOLF MOSSE A. D. Beograd. Terazije 25 címre küldendők a gyáraknak való továbbítás céljából. A gyárak a jelentkezéssel közvetlen összeköttetésbe lépnek, az ajánlatban tehát megjelölendő, hogy milyen nyelven kívánja a levelezést.

Kartellen kívül

mütrágyát

benzint

olesón szállít

Lederer Dezső-cég Sombor

4—5 szobából álló

lakóházat

melléképületekkel

megvételre

keresek

Cimeket „Lakóház” jellegre a kiadóba kérek

Utazóbőröndök,

aktatáskák, női ridikülők, pénz-, szivar- és cigaretta-tárcák, óriási választékban olcsón kaphatók **Seherger Henrik** bőröndös és bőraru speciális szaküzletében, Subotica, Aleksandrova ulica 1. Javításokat, megrendeléseket szakszerűen vállal.

ELŐNYOMDÁT

legmodernebb stílus rajokkal és
kellékekkel legolcsóbban szállít

LEOPOLD SÁMUEL, SENTA
moderna előnyom- és rendezési gyára

Relief-festés tanítása az összes
hozzavaló festékek, porok és kellékek kaphatók

HAJDUKOVIC-féle MAGANISKOLA

MEGKEZDŐDÜIT

a beiratkozás azok a tanulónők részére, akik a 8 gimnázium minden osztályáról vizsgát akarnak tenni júniusban vagy szeptemberben.

Az előadás február 15-én kezdődik.

Az iskola nappali és esti tanfolyamokat tart fenn és felvesz

1. rendszeres tanulókat, nők is, akik a biztos vizsga érdekében egyes tárgyakból külön akarnak a vizsgára előkészülni.

2. magántanulókat, nőket is, akik bármely okból kimaradtak az iskolából és most ohajják az emiatt elvesztett éveket pótolni, vagy akik magasabb képzettséget ohajlanak elnyerni, hogy ezáltal egzisztenciájukat jobban megalapozhassák.

Az oktatást a legiválóbb szaktanárok végzik és minden szorgalmas tanulónak szavatolunk a vizsga sikeres letételeért.

Szegénysorsú diákok, alantas tisztviselők és katonák feltandíjat fizetnek. — Részletes felvilágosítással szolgál és a beiratást végzi egész nap

D. Popović Beograd, Njegoševa 47. Tel. 16-63.

A világháboruban megvakult
magyar író:

Gergely Sándor

legújabb regénye, a

HIDAT VERNEK

melyben nagyszerű erővel és éleslátással írja meg a falu életét

A vaskos könyv

a Minerva r.-t. könyvostályában kapható

Ára 55.— dinár

Tölgy és bükk

tüzifát

nagy mennyiségben
1926—27-es vágást,

keresünk megvételre

Fakereskedők és termelők, akik eladó fa felett rendelkeznek, küldjék be ajánlataikat a következő címre: **Pr. vredna A. D. Beograd, Hercegovačka 7**

Az ajánlatban részletesen fel kell tüntetni a feladó állomást, mennyiséget, árat, szállítási határidőt, a fa nemét és a fizetési feltételeket.

Most jelent meg
az első szerb-magyar antologia

Szenteleky Kornél
és **Debreceni József**

fordításában a

BAZSALIKOM

Andrić Ivo, Crnjanski Mitoš, Drainac Rade, Dučić Jovan, Djukić Anica, Humo Hamza, Ilić Vojislav, Milet i Jakšić, Krkec Gusztáv, Kovacević Bozsidar, Maksimović Desanka, Manojlović Todor, Marković Danica, Milišić Sibe, Mitrov Nenad, Mitrović Milorad, Pandurović Sina, Petrović Mitoš, Petrović-Dis Vladislav, Petrović Veljko, Rajić Velimir, Rakić Milan, Santić A'eksa, Simić Dušan, Spiridonović-Savić Jela, Tartalja Gvido, Curčin Milan, Ujvić Aruzstin, Vasičev Dušan és Vasiljević Zsarko válogatott költeményeinek irodalmi értékű magyar fordítása

A könyv ára 50.— Din.

Kapható

a Minerva r. t. könyvostályánál, valamint az összes könyvkereskedésben

Gyárosok! Iparosok!

Kik szenet, kokszt vagy brikettet használnak, akarnak-e szénből, kokszból, briketből

25%-ot megtakarítani?

Akkor használjanak az impregnáláshoz

„PERALID“-port

Tegyenek próbát, amelyhez 2 csomag kell és ára a péz előzetes beküldésével **25 dinár** franco-franco. Egy csomag PERALID-por 600 kg szénhez, kokszhhoz vagy briketthez elég. Egy vagonhoz 18 csomag PERALID-por elegendő, melynek ára **180 dinár** a péz előzetes beküldése ellenében, postai költségek kivételével, melyeket utánvételezünk. — 100 csomag „Peralid“-por vételnél szállítás franco-franco

Kizárólagos képviselet Jugoszláviára

„KAROBIA” Veliki Bečka, Pašićeva ul. 46

Komlótermelők!
Legmodernebb és legjobb

komlószáritóberendezéseket

gyártja **Braća Goldner, Subotica** Jugovičeva ul. 20

Telefon szám: 134. Számos köszönőnyilatkozat a vevők rendelkezésére áll. Kérjen árajánlatot!

Vasöntőde!
 Üzembe hoztam modernül berendezett és különleges olvasztási eljárással működő öntőmet.
 Vállalok **főmeg és gépöntést** az előirt keménységi fokra, valamint egész könnyűöntéseket.
 Dugattyu - gyűrűknek különleges ötvények méret szerint. Üzemem modern gépekkel van felszerelve úgy hogy a megöntött géprészeket meg is munkáljuk.
 Vállalok mindenféle **gépjavítást és autogénegesztést.** 193
Hamburger
 mešinska industrija
Subotica
 (Teherpályaudvarral szemben)
 Telefon 566
Öntés mindennap!

K. KUDLIK
 SUBOTICA

 Angol acél tamburahurok „Tigris” védjeggyel való eladás nagyban és kicsinyben

Tessék csak a legjobb szőlőoltvány és gyümölcsfaoltvány
 oltevényeket vásárolni mérsékelt áron!
 Kérjen díjmentes árjegyzéket!
M. Djordjević
 lozár - szőlőoltványtelepe
NOVISAD
 Postafiók 133. (Bácska)
 (Lerakat: Kisačka ul. 10. b.)

 Eredeti francia **Eclair Vermorel** a világ legjobb **PERMETEZŐJE**
 Vezérképviselőt: **BARZEL D. D., SUBOTICA**
 Kapható mindenütt! Kérjen árjegyzéket!

Vadászok figyelmébe!
 Mindennemű VADPÓRT, nyulst, rókat, görényt, vakondot, hősasgót, azokivílyi marha- és borjubórt állandóan vásárolni készpénzért magas áron
Mavro Deutsch
 nyers- és közbörkereskedés
 Osljak I. Strossmayerova ul. 20
 Telefon 219.

Akar Ön is reumájától, csuzától meg-szabadulni

Huzódó nyílaló végtag és csuklófájdalmak, megdagadt végtagok, elgörbült kezek és lábak, nyílalás és szurás a különböző testrészekben, sőt gyakran még a szemgyengeség is reumatikus és csuzos bajok következménye, amelyeket ki kell a szervezetből irtani, mert különben a kór még jobban elharapódzik

Ajánlok Önnek

egy gyógyulást hozó, huygsavoldó, az emésztést és anyagcserét elősegítő ivókurát, amely nem az ugynevezett általános, vagy titkos orvosság, hanem olyan készítmény, amelyet nekünk a jószágos ósanya ad az emberiség gyógyulására.

Bárkinék ingyenes próba

Írjon még ma nekem és a világ minden részén felállított lerakatom utján ingyen és bérmentve kapja nagyon tanulságos ismertetésem egy példányát. Ön saját maga meggyőződhet ennek a szernek ártatlanságáról és kiváló hatásáról.

AUGUST MÄRZKE, Berlin-Wilmesdorf,
 Bruchsalerstrasse No 5. Abt: 313

UJ CIPESZÜZLET!
 Tisztelettel értesítem az igen ismert közönséget, hogy régi, ó hírnévnek örven ó CIPESZ-TEMET ismét megkezdtem
Zmaj Jov na ul. 27.
 zam alatt (vott Jkai-lica)
 Sives pártfogást kér
POLGAR RUDOLF elnökmester

Gyakorlott utazó
 a fűszer és festékszaktamból, aki Bánátot és Bácskát kellő eredménnyel beutazta, **fe vétetik.** Részletes ajánlatok a fizetési igények megjelölésével **KLEIN GÉZA és FIAI** céghez Szubotica intézendők.

Lično pravoval
 páliuka-depotba
iccés
 kerestetik. Cim: 9156
Radio Reklam Jugoslavija
 Subotica Postafiók 48

Vetőbűkköny muharmag és köles
 nagyban és kicsinyben
KÖRÖSI GÉZA
 cégél
 Telefon 513.

 Mezőgazdasági és kerti magvakat
 szant. legjobb
SEVER & COMP.
 Ljubljana 739
 Kérjenek árjegyzéket!

VESZÉK:
 ócskavasat
 ócskafémet
 szövet hulladékot
 csontot és régigépeket
Zoltán Engelsmann
 Oslobodjenja (Zenta) ut 138
 Telef. 536 - Autobuszközlökedés

Urasági muharmag kapható
Schöffler Hugó
 cégél
Sombor Tel. 177

Minden újdonságot elővashat havi 20 dinárért
a modern kölcsönkönyvtárban
 Kifogástalan állapotban antiquar könyvek féláron kaphatók
Antiquar könyvesbolt
 Subotica, Pašićeva ul. 7.

Somborban
 a Bácsmegeyi Napló részére
hirdetéseket
Dr. Szántó Miklós
 Apatini ut 46. vesz fel.
 Telefonszám 341.

Vigyázzon!
Ha könyvet vesz, az igazán könyv legyen!

Az emberiség haladásában, a tudomány fejlődésében, az ismeretek kiszélesítésében csak egy eszköznek volt mindig és mindenkor nagy és fontos szerepe: a **könyvnek**. Anélkül sohasem ismernénk az elmúlt korszakok nagy elméinek gondolatait és alkotásait, csak a nyomtatott betű menti át azokat egyik nemzedékről a másikra. Másik csodás nagy ereje a könyvnek: a **szórazokoztatás**. A legfeneklebb érzés az a tudat, hogy — amikor a könyvhöz fordulunk — cseveghetünk társadalmi problémáiról, nagy emberi dolgokról, szerelemről és eszményképekről olyan költői lélekkel, aki tisztánlátó és megértést parancsoló szuggesztíóval ábrázolja az élet mikéntjét. Tehát:

ajánljuk az alább felsorolt könyveket:

Szimonidesz Lajos: A világ vallásai I—II.	Din. 500
Lambrecht Kálmán: Az ősember elődei	» 400
Lambrecht Kálmán: Az ősember	» 320
Wells reprezentatív kiadása 7 kötet	» 560
A Reklám művészete	» 360
Gróf Batthyány Tivadar emlékiratai I—II.	» 340
Dr. Kecskeméti Lipót: A zsidók egyetemes története	» 350
Dekobra: A fenséges bohóc	» 34
Kassák Lajos: Egy ember élete	» 135
Mereskovszkij: Leonardo da Vinci I—II.	» 60
Mereskovszkij: Istenek születése	» 40
Romain Rolland: Az elvarázsolt lélek I.—II.—III.—IV.	» 210
Mereskovszkij: A szerelem tudománya	» 30
Szederkényi Anna: Lázadó szívek	» 40
Burroughs: Mars ciklus 1—4	» 190
Burroughs: Tarzan ciklus 1—6	» 240
Biró Lajos: Házasság	» 32
Biró Lajos: Az élet arénája	» 48
Dános-Kovács: A szociális eszmék fejlődése	» 64
Conan Doyle: A köd országa	» 36
France Raoul: A föld élete	» 64
Goethe: Faust I—II	» 60
Gyakorlati Gazda-lexikon I—II	» 480
Karinthy Frigyes: Együgyű lexikon	» 14
Leorux: Hard igras	» 44
Lewis Sinclair: Mantrap	» 32
Nagy J.: A filozofia története	» 120
H. G. Wells: Az Istenek eledéle	» 40
H. G. Wells: Amikor az üstökös eljön	» 48
H. G. Wells: Láthatatlan ember	» 40
H. G. Wells: Egyelőre	» 60

Fenti könyvek kaphatók a

Minerva R. T. könyvosztályában, Suboticán

Négyszáz dináron felüli rendelésnél kedvező fizetési feltételek mellett szállítunk
 Kérjen árajánlatot!

LIFKA

Csütörtöktől - vasárnapig
HARRY LIEDKE

pompás ujdonsága

Palicsi strandon elveszett a
szivem7 felvonás egy könnvemu ifju életéből, rendezte
Rudolf Walter.
A strandfelvételek részben PALICSON készültek.
Legközelebb VELENCEI VÉNUSZ
Minden előadás iga i rakétákkal, tűzijáték.

HÁZASSÁG

Előkelő családból származó, 28 éves, csinosnak mondott hajadon vagyok. hozományom 2.000.000 kőspénz és 5.000.000 ingatlan. Ismeretség hiányában ismétlenül megkísérlem ezúton megkeresni azt, aki elkísérné az életbe. Eddigi próbálkozásom ugyanis eredménytelen maradt, mert hirdetésemre senki sem jelentkezett. Rendes existenciával rendelkező, képzett urak levelét közzvetítő kizárásával kérem «Kisváros» jellegre a kiadóba. 980

Jómegejelenésű ötvenen felüli előkelő magyar ur otthonias, szelídlelkű, jókedélyű, koros, oly magános élettársat keres, akinek igényeit kielégítő jövedelmet hajtó vagyona van. — Élethelyzetét részletesen ismertető levél teljes címmel «Derős otthon» jelleggel kiadóba küldendő. Lovagias diszkréció! 487

Nemzetközi házasságközvetítő iroda minden megbízásnak pontosan eleget tesz. «Amor» házasságközvetítő iroda Temesvár, Románia. Kossuth Lajos utca 21. 11998

FOGLALKOZÁS

Fahivatalnok 14 éves prakszissal, állást változtatna. Szives megkereséseket «Füresztelt fa» jelleggel továbbít Bega hirdető, Veliki Beckerek. 994

Fiatal gyakornok, szerb-magyar nyelvtudással, kerestetik. Cím a kiadóban. 1000

Hivatalnok, magyar-német-szerb levelező, könyvező, elsőrendű külmunkás, volt gabonás. Bárhol elhelyezkedna. Szakma mellékes. Szives megkereséseket «Ön állás-30» jellegre a kiadóba kér. 1003

Kifutófiu felvétetik. Antun Cittler, Bleszák telep 4. 975

50.000, esetleg 100.000 dinár kaucióval, bevezetett cég képviselőt átvenném. Megkereséseket «Agilis kereskedő» jelige alatt «Bega» hirdető Veliki Beckerek továbbít. 933

Intelligens 19 éves fiu levelezne bakfis urileányokkal. Eugen Horvát, Novi-Vrbas, postrestante. 20212

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vasárnapon és elmasz kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár. Csak felblyegzett jellegű leveleket továbbítunk. Kérlekülddöknekben véleményeg mellékelend.

Hord Ön szemüveget?

Mindenkinek, aki szemüveget hord, saját érdeke, hogy szemüvegét a 30 év óta fennálló, szaktudásáról és megbízhatóságáról elismert

DEUTSCH IZIDOR

optikus cégnél
(Telefon: 2-16)

szerezze be, ahol a legjobb minőségű szemüvegeket legutányosabb árban kaphatja.

Minden szemüveg pontos pupilláris beállításal 9465

ZEISS

Punktal Depot

Nincs többé drágaság!

Trotter

fő- és fióküzleteiben az elsőrendű friss

marhahús	kg.-ja	12—14—	din.
borjúhús (eleje)	"	18—	"
sertéshús	"	16—18—	"
zsír	"	21—	"
zsiszalonna	"	17—	"
háj	"	19—	"

TELEFON:

főüzlet 728, gyártelep 729

Zongora Demahl-Pösendorfer kereszthurok, rövid, fekete, olcsón eladó. Poros kántor, Mel (Bačka). 996

Eladó jól menő beszálló vendéglő Pancsevón betegség miatt, utányosan — Bővebbet «Egyszarvu» (Jednorog) vendéglő, Pancsevo. Vojvode Putnika ulica. 765

Villanyerő berendezett hentesáru gépek, teljes műhelyberendezéssel, eladó. Özv. Szabadosné, Subotica Devojacka ulica 2. Azonkivül raktar vagy bármilyen célra műhelynek, helyiség és két szoba, konyha kiadó 114

Mégvételre keresek 12 db 150—180 cm magas befelé nyíló háromszárnyas dupla, 3 db azonos méretű hat-szárnyas dupla, 8 db 180—250×180—250 cm, méretű szimpla folvosó ablakot és 15 db 80—90×200—220 cm egyszárnyas ajtót, 2 db 130×220—260 cm méretben kétszárnyas ajtót, használt, de jó állapotban. Ajánlatokat ár-megjelöléssel Braća Vas, Horgoš címre kérek. 908

Fűrészhajtásra 2—4 HP gőzkazánt megvételre keresek. Fabricsi Bogнар, Sv. Miletić. 20214

16 hektó kitűnő buckai siller bor, kisebb tételben is, jutányos áron eladó Gőnczöl István fűszerkereskedő, Mucsi-telep 89.

Fallas nagylexikon. 18 kötet, teljesen új, 2000 dinárért eladó. Peics, Senoe ul 17. 20213

Elsőrendű földbirtok, 60—80 hold, élő és holt felszereléssel vagy anélkül, olcsón eladó. Cseh István Surján (Banat). 860

Báfió italmérésel forgalmas helyen eladó. Cím a kiadóban. 914

Gase 80 lőerejű gőzmagánjáró eladó. Bővebbet Raczko gépraktár, Subotica. 919

Eladók magastekvésű, szép házhegyek. Ugyanott takarmányrépa eladó. Tálassyker, Szegedi ut. Menhely mellett. 20215

Temetkezési vállalathoz jó állapotban levő felszerelést, üvegezett kocsit veszek. — Kovács Ferenc (Sárga), Čantavir. 982

Eladó két db söraparátus, asztalok, székek és egyéb vendéglői felszerelés. Erdelődni Csajkás Lajos 6 óras, Jelačićeva ulica. 949

VÁROSI MOZI

Pén ek—Szombat—Vasárnap

Nevető orkán! A vígság orgiái!

Földi paradicsom

Gyuka képviselő választási jelszava

Főszereplők:

Reinhold Schuntzel és Charlotte Ander

Mi történik, ha az istenes képviselő titokban bártulajdonos?

Két óras szakadatlan nevetés

KÜLÖNFÉLE

Május elsőjére keresek két szoba, előszoba és mellékhelyiségekből álló lakást a beltéren, vagy a beltér környékén. Cimeket «Jó lakó» jelleggel a kiadóba kérek. 909

Úres vagy butorozott helyiséget keresek azonnaltal, lehetőleg a nagytemplon közelében. Radio Reklam Jugoslavija, Subotica, postafiók 48. 978

Sentán a vasutállomás közelében 2—3 szobás lakást keresek. Háztulajdonosok jelentsek be a sentai vasuti trafikban. 1006

Kovács-műhely szerszámmal együtt haszonbérbe kiadó. Kerekuska Mihály, Martonoš, Külterület. 991

Kétszobás lakás mellékhelyiségekkel május 1-re kiadó. I. Trenkova ul. 17. Sántha szanatórium során. 971

Különbejáratu, elegáns ucai szoba 1 vagy 2 személy részére azonnal kiadó. Bővebbet Ivan Antunović ul. 3. földszint. 1007

2.000 dinár jutalmat adok annak, aki a szerda éjjel a sombori vonatban elvesztett, vagy tévedésből elvitt irattáskám és egy nagyobb táskát visszahozza. Bővebbet Steiner, Vukovar. 1008

Bárbevennék szállodát és éttermet vajdasági nagyobb városban, hol a jobb közönség fordul meg. Egyévi bérösszeget előre kifizetek. Nemzetközi Iroda Subotica, Aleksandrova 9. 7628

Heger Margareta 15—16 éves beodrjai leány, aki 1927. júliusban Subotica-ra jött s azóta nincs nyoma. adon hirt hollétéről vagy ó maga, vagy aki valamit tud róla, a Bácsmegyei Napló kiadóhivatalába. 974

Sakincki János Erdévkről körülbelül 17 évvel ezelőtt a pécsi árvaházba került. Nevezettre anyai hagyaték vár. Felkerjük tehát vagy őt, vagy azt, aki hollétéről tud, hogy címét jelentse a kiadóhivatalba. 830

Téglaqyár több évre haszonbérbe kiadó. Bálint Ignác, Jazovo (Banat). 757

„VOLAN“ cég
CITROEN

képvisel t. Tel. 22-97.

Protic garage udvarban

NOVISZAD

Kralja Aleksandra ul. 7

Már 20 éve ismert Larucin kapszulák a legjobban beváltak mindennemű húgycsőbántalmaknál, női férfofolyásnál. Kapható dobozonként 20 dinárért szaküzletekben. Postai szeptküldés: Blum gyógyszerár Subotica, főpostával szemben. 360

Jómeneteli éjjeli üzlet kiadó. Cimeket a kiadóba kérek. 918

Ujencok. Forduljanak az összes szükséges információkért a már 1918 óta fennálló bejegyzett céghez, hol szakember ad utbagazatitást. «Nemzetközi Iroda» Subotica, Aleksandrova 9. 7628

Észak- és Délamerikába utazni óhajtoóknak felvilágosítással szolgál Nemzetközi Iroda, Subotica, Aleksandrova 9. 7628

A dél- és északamerikai államok jegyzékét (beleértve Kanadát is) valamint tájékoztatót arra nézve, hogy miként lehet azokba az államokba utazni, küld a Nemzetközi Iroda, Subotica Aleksandrova ulica 9. A könyvnek ára 35 dinár a mely előre fizetendő; lehet beküldeni posta- vagy okmánybélyegekből is. — Kérjük a megrendelésnél sietni, mivel csak korlátolt számban nyomtattuk ki a könyvet. 5

Szeplők, májfoltok, vörös orr, arclisztalanságok ellen ezideig a legjobb beváltt szer a Daruvary krém háromsarkos piros dobozokban, kapható szaküzletekben. Készíti Blumgyógyszertár, Subotica, főposta mellett. 360

GUMIBELYEGZŐT bármilyen nvelven készít Molnár József Subotica, Frankonanska ulica 25. Megrendeléseket a Bácsmegyei Napló kiadóhivatala is elfogad.

Vendéglő, nyári söröző, a Népkert lejárónál, több évre kiadó. Csonka Ferenc Senta. 559

“Dama” Divatszalon Subotica

TOLSTOJEVA ULICA 21. SZ.

A szerkesztésért felelős dr. FENYVES FERENC. Nyomatott a kiadóhivatalos Minerva r.-t.-nél. Felelős kiadó: FENYVES LAJOS Subotica.